

ผลการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กระทำเป็นแบบสอบถามที่ได้ถามไปยังกลุ่มประชากร 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ดังที่ได้แสดงรายละเอียดในบทที่ 2 อยู่แล้ว

ผลการวิจัย ทางด้านการสุ่มประชากร ทางด้านผู้รับ (Receiver) โดยได้สุ่มความคิดเห็นในแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 225 ชุด จากกลุ่มประชากรอันได้แก่ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาลัยการคำ วิทยาลัยพณิชยการ อารจารย์และประชาชนต่างๆ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมา 175 ชุด ในจำนวนนี้แบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์แบบใช้ได้ในการประกอบการวิเคราะห์ 135 ชุด เป็นคำตอบเสียและใส่ข้อความไม่สมบูรณ์ 40 ชุด

ตารางที่ 1 จำนวนวันที่ชมโทรทัศน์

ระยะเวลาที่ชม	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
ชมทุกวัน	41	30.37
ชมเกือบทุกวัน	46	34.07
2-3 วันต่ออาทิตย์	25	18.50
ชมน้อยกว่านั้น	23	17.02

ตารางที่ 1 อัตราส่วนร้อยละในสคมภนี้ หมายถึง จำนวนวันที่ผู้ตอบคำถาม ได้ตอบจากจำนวนวันที่ชมโทรทัศน์ จะเห็นได้ว่า มีผู้ชมโทรทัศน์เกือบทุกวัน ร้อยละ 34.07 ซึ่งมากกว่าจำนวนผู้ชมโทรทัศน์ทุกวัน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 30.37 ส่วนผู้ชมโทรทัศน์ 2-3 วันต่ออาทิตย์ มีเพียงร้อยละ 18.50 ผู้ที่ชมโทรทัศน์น้อยกว่านั้นคือประเภทนาน ๆ ชมที มีอยู่ร้อยละ 17.02

ตารางที่ 2 ชอบชมวันไหนมากที่สุด

วันที่ชม	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
เสาร์และอาทิตย์	68	50.32
ชมทุกวัน	46	34.04
วันหยุดนอกเหนือเสาร์ อาทิตย์	8	5.92
ไม่ชอบชมเลย	7	5.18
อื่น ๆ	5	3.70
ไม่ตอบ	1	0.74

ตารางที่ 2 ผู้ที่ชมโทรทัศน์ในวันเสาร์และวันอาทิตย์นั้นมีมากกว่าทุก ๆ วัน เนื่องจากเป็นวันหยุดราชการ ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ก็มีรายการภาคเช้าและภาคบ่ายด้วย ส่วนผู้ชมโทรทัศน์ทุกวันนี้มีร้อยละ 34.04 ชมในวันหยุดราชการต่าง ๆ นอกเหนือจากวันเสาร์อาทิตย์ มีอยู่ ร้อยละ 5.92 ผู้ที่ไม่ชอบชมวันหนึ่งวันใดเลย มีอยู่ร้อยละ 5.18 นอกนั้นเป็นเรื่องวันอื่น ๆ ร้อยละ 3.70 และอีกร้อยละ 0.74 ไม่ตอบ

ตารางที่ 3 เวลาที่ชอบชม

เวลาที่ชม	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
17.30 - 18.30	13	9.62
18.30 - 20.00	50	37.00
20.00 - 21.00	34	25.16
21.00 - 22.00	33	24.42
22.00 ขึ้นไป	4	2.96
ไม่ตอบ	1	0.74

ตารางที่ 3 ในที่นี้จะเห็นได้ว่า ผู้ชมรายการโทรทัศน์ในเวลา 18.30-20.00 น. มีจำนวนถึงร้อยละ 37.00 อันแตกต่างกับช่วงระยะเวลา 17.30-18.30 น. ที่มีเพียงร้อยละ 9.62 ในเวลา 20.00-21.00 น. มีผู้ชมรายการคิดเป็นร้อยละ 25.16 และในเวลา 21.00-22.00 น. มีผู้ชมคิดเป็นร้อยละ 24.42 ตั้งแต่เวลา 22.00 น. ขึ้นไปมีผู้ชมร้อยละ 2.96

ตารางที่ 4 สถานีโทรทัศน์ที่ประชาชนชอบมากที่สุด

ชื่อ ของ	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
ของ 3 สี	33	24.44
ของ 9 (ของ 4 เค็ม)	36	26.66
ของ 7 สี	33	24.44
ของ 5 (ของ 7 ขาวดำ)	29	21.46
ไม่ตอบ	4	3.00

ตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ชมรายการโทรทัศน์ของสถานีต่าง ๆ นั้นแตกต่างกันไม่มากนัก และมีจำนวนใกล้เคียงกันด้วยคือ ผู้ชมรายการของของ 9 (ของ 4 ขาวดำ) คิดเป็นร้อยละ 26.66 ผู้ชมรายการของ 3 สี และของ 7 สี มีจำนวนเท่า ๆ กัน คือคิดเป็นร้อยละ 24.44 ส่วนผู้ชมรายการของสถานีกองทัพบกของ 7 (ของ 5 สี) คิดเป็นร้อยละ 21.46 ในจำนวนนี้มีผู้ไม่ตอบ คิดเป็นร้อยละ 3.00

ตารางที่ 5 เหตุที่ชอบดูโทรทัศน์

เหตุผลต่าง ๆ	จำนวนผู้ชม	คิดเป็นร้อยละ
ให้ความรู้ทั่วไปดี	33	24.42
ให้ความบันเทิง	66	48.84
ไม่มีอะไรทำ	21	15.54
ดูเพราะถูกบังคับ	1	00.74
อื่น ๆ	12	8.88
ไม่ตอบ	2	1.48

ในตารางที่ 5 จะเห็นว่าเหตุที่ชอบดูโทรทัศน์นั้น ร้อยละ 48.84 ให้ความเห็นว่าเพราะให้ความบันเทิง ร้อยละ 24.42 ให้ความเห็นว่าให้ความรู้ทั่วไปดี ร้อยละ 15.54 ดูเพราะไม่มีอะไรจะทำ ส่วนผู้ที่ดูไปอย่างนั้น หรือดูเพราะการรอคอย คิดเป็นร้อยละ 8.88

ตารางที่ 6 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดโทรทัศน์การศึกษา ควรแทรกรายการบันเทิงหรือไม่

ความเห็น	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
ควร	102	75.48
ไม่ควร	22	16.28
ไม่ออกความเห็น	11	8.14

ตารางที่ 6 ในจำนวนคนที่เห็นว่าควรแทรกการบันเทิงนั้นแบ่งออกเป็นความคิดเห็นส่วนตัวดังนี้ ควรแทรก เพลง ละคร ภาพยนตร์ การ์ตูน วีวีวี แทรกรายการตลก 45 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 แทรกสารคดีทำให้เกิดแนวคิดและการมีปัญหาคิด หรือแทรกเกมส์ แทรกภาพประกอบ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 35.28 จัดให้มีรายการบันเทิง เช่นรายการนิยายสาร 5 นาที 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92 อยากให้มีพิธีกรดี เพื่อให้คนติดตามรายการ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96 ไม่ออกความเห็น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70

หมายเหตุ คิดเป็นร้อยละจากจำนวน 102 คน ที่มีความเห็นว่าควรแทรกรายการบันเทิง ในจำนวนที่ไม่เห็นด้วยกับการแทรกการบันเทิงทั้ง 22 คนนั้น มีความเห็นแตกต่างกันคือ ให้จัดเกี่ยวกับเกี่ยวกับความรู้โดยตรง 10 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 45.45 ไม่ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะรายการ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 31.81 นอกนั้นไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 7 เวลาที่ควรจัดเฉพาะรายการโทรทัศน์การศึกษา

เวลา	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
เวลาใดก็ได้	21	15.54
เวลา 17.30-19.00 น.	48	35.42
เวลา 19.00-20.00 น.	26	19.24
เวลา 20.00 น.ขึ้นไป	27	19.98
วันหยุดราชการ	6	4.44
เวลาเช้า	3	2.22
กลางวัน	2	1.48
ไม่ออกความเห็น	12	8.88

ตารางที่ 7 มีผู้อยากให้จัดรายการประเภทความรู้หรือโทรทัศน์การศึกษา
 ในเวลา 17.30 -19.00 น. คิดเป็นร้อยละ 35.42 เวลา 20.00 น. ขึ้นไป
 เวลา 19.00-20.00 น. คิดเป็นร้อยละ 19.24 เวลาใดก็ได้คิดเป็นร้อยละ15.54
 ไม่ออกความเห็นร้อยละ 8.88 อยากให้จัดในเวลาวันหยุดราชการคิดเป็นร้อยละ 4.44
 อยากให้จัดเวลาเช้า คิดเป็นร้อยละ 2.22 อยากให้จัดตอนกลางวันคิดเป็นร้อยละ1.48

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ให้นำไปปฏิบัติตามหลังจากดูรายการเกี่ยวกับความรู้

ความเห็น	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
นำไปปฏิบัติ	91	67.34
ไม่เคย	40	29.60
ไม่ตอบ	4	2.96

ตารางที่ 8 มีผู้นำไปปฏิบัติหลังจากดูรายการเกี่ยวกับความรู้ คิดเป็นร้อยละ 67.34 มีผู้เคยแล้วไม่ได้นำไปปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 40.00 มีผู้ไม่ตอบคำถาม คิดเป็นร้อยละ 2.96

ตารางที่ 9 เมื่อมีรายการตีตรงกัน

ความคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
เลือกคู่ออกใจของหนึ่ง	108	79.92
คู่สลับเมื่อคืน โฆษณา	19	14.06
คัดสินใจไม่ถูก	7	5.18
ไม่ตอบ	1	.74

ตารางที่ 9 ในกรณีรายการตีตรงกันกับสถานีช่องอื่น ร้อยละ 79.92
 เลือกคู่ออกใจของหนึ่ง ร้อยละ 14.06 คู่สลับเมื่อมีการคืน โฆษณา ร้อยละ 5.18
 คัดสินใจไม่ถูก และมีผู้ไม่ออกความเห็น คิดเป็น ร้อยละ .74

ตารางที่ 10 เห็นด้วยกับการนำความรู้แทรกในบันเทิงหรือไม่

ความคิดเห็น	จำนวนผู้ตอบ	คิดเป็นร้อยละ
เห็นด้วย	125	92.5
ไม่เห็นด้วย	8	5.92
ไม่ตอบ	2	1.48

ตารางที่ 10 มีผู้สนใจในการที่จะจัดรายการโทรทัศน์โดยการนำเอาความรู้เข้าแทรกในรายการบันเทิงโดย เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 92.5 ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 5.92 ไม่ตอบคำถาม คิดเป็นร้อยละ 1.48

ความคิดเห็นต่าง ๆ

ร้อยละ 54.76 หรือจำนวน 74 คน ดูรายการโทรทัศน์ เกี่ยวกับการให้ความรู้แล้วเบื่อในรายการ ร้อยละ 45.24 หรือจำนวน 61 คน ดูแล้วไม่เบื่อ

สรุป เกี่ยวกับรายการ โทรทัศน์ที่ให้ความรู้โดยตรงและทางอ้อมของสถานีโทรทัศน์
ไทยทีวีของ 9 (ช่อง 4 เค็ม)¹

1. รายการโทรทัศน์สำหรับโรงเรียน ทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 10.00-12.00 น. ครั้งละ 1 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 40 ชั่วโมง เป็นรายการสำหรับเด็ก นักเรียนประสบผลโดยตรง
2. รายการสำหรับเด็กทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00-17.30 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 10 ชั่วโมง (สิ่งสาราสตร์, ทัศนศิลป์, เพลงไทย, นักแสดงรุ่นเยาว์, สโมสรวาดเขียน, คนตรีเยาวชน)
3. รายการส่งเสริมความรู้ทั่วไป ทุกวันจันทร์ เวลา 19.25 - 19.55 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 2 ชั่วโมง (ยี่สามวิทยา, ส่งเสริมอุตสาหกรรมไทย, ส่งเสริมเกษตร, เมืองไทยก้าวหน้า)
4. รายการส่งเสริมความรู้เทคนิค ทุกวันจันทร์ เวลา 21.00-21.15 น. ครั้งละ 15 นาที คิคเฉลี่ยเดือนละ 1 ชั่วโมง (รายการข่าวจากวอชิงตัน, ข่าววิทยาศาสตร์ก้าวหน้า)
5. รายการส่งเสริมศิลปเพลงไทยเค็ม ทุกวันจันทร์ เวลา 18.00-18.30น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 2 ชั่วโมง (เพลินเพลงนฤพนธ์, สลับสวณสังคีต) และมีรายการใหญ่ (คันธรรพศาลา) อีกเดือนละ 2 ชั่วโมง รวมคิคเฉลี่ยเดือนละ 4 ชั่วโมง
6. รายการส่งเสริมการศึกษาแม่บ้านและกุลสตรีทุกวันจันทร์, พุธ ศุกร์ เวลา 18.45-19.15 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 4 ชั่วโมง
7. รายการส่งเสริมความรู้ทั่วไป ทุกวันอังคาร เวลา 18.00-18.30 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 2 ชั่วโมง (ชุมนุมจิตกรรม, เพื่อนของเด็ก, สนทนาสโมสร, จิตวิทยาประจำวัน)

¹จากบันทึกสั่งเข้ ขอบข่ายและการคุ้มครองวมและการจัดรายการ, เิงการศึกษาทางโทรทัศน์ของสถานีไทยทีวีของ 4 ของบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด (ไม่ใคร่บุ พ.ศ.)

8. รายการส่งเสริมการศึกษาภาษาไทยทุกวันพุธเวลา 19.25-19.55 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 2 ชั่วโมง (ภาษาศิลป์, ภาษาและหนังสือ, วรรณศิลป์)
9. รายการภาพยนตร์สารคดีไทยทุกวันพุธเวลา 19.25-19.55 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 2 ชั่วโมง (มรดกของไทย, สองข้างทางรถไฟ, บนผืนแผ่นดินไทย)
10. รายการวิเคราะห์ข่าวทางแคณ ทุกวันพุธเวลา 21.00-21.15 น. ครั้งละ 15 นาที คิคเฉลี่ยเดือนละ 1 ชั่วโมง
11. รายการส่งเสริมความรู้ทั่วไป ทุกวันศุกร์ เวลา 18.45-19.15 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 2 ชั่วโมง (เพื่อสุขภาพประชาชน, สหภาพวิทยุสารานุกรมทางอากาศ, โลกของเรา)
12. รายการพระธรรมเทศา ทุกวันพระ เวลา 17.05-17.35 น. ครั้งละ 1/2 ชั่วโมง คิคเฉลี่ยเดือนละ 2 ชั่วโมง
13. รายการส่งเสริมนาฏศิลป์ ทุกอาทิตย์ที่ 4 ของเดือน เวลา 19.25-19.55 น. และวันอังคารสุดท้าย เดือนเว้นเดือน รวมประมาณ 2 1/2 ชั่วโมง (สอดสร้อยมาลา, รายการนาฏศิลป์ศิลป์ากร)
14. รายการภาพยนตร์สารคดีจากต่างประเทศ ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 17.30-17.45 น. และวันอื่น ๆ ตามโอกาสเฉลี่ยเดือนละ 1 1/2 ชั่วโมง (สารคดี จากฝรั่งเศส, เยอรมัน, เนเชอแลนค์, ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ฯลฯ)
15. รายการสนทนาประชาธิปไตย เวลา 21.30 น. ทุกวันอังคารเดือนละครั้ง
16. รายการการศึกษาต่าง ๆ ที่สลับกันไป เช่น สารคดี 5 นาที

สรุป

รายการประเภทส่งเสริมการศึกษา เฉลี่ยเดือน 56 ชั่วโมง หรือสัปดาห์ละ 14 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมรายการแสดงกิจกรรมของหน่วยราชการและกิ่งราชการ ซึ่งจัดเป็นรายการพิเศษ

หมายเหตุ ยกเว้นรายการ "โรงเรียนคุณอรุณ" เพราะจัดเฉพาะตอนหยุดเทอมและรายการต่าง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม แต่รักษาสภาพรายการเกี่ยวกับการศึกษาและให้ความรู้ไว้) จะเห็นได้ว่ารายการเกี่ยวกับการให้ความรู้ประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นเป็นรายการภาพยนตร์ประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ รายการบันเทิง 35 เปอร์เซ็นต์ ประเภทข่าวและกีฬา 10 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นเป็นรายการเบ็ดเตล็ดอีก 5 เปอร์เซ็นต์

สรุปรายการให้ความรู้โดยทางตรงและทางอ้อมของทีวีช่อง 7²

รถไฟ 72

เป็นปัญหาที่ค้างคาใจ โดยผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ของแต่ละสาขา เพื่อให้ตอบปัญหาประเภทต่าง ๆ ที่คนตอบถูกจะต้องคิดว่าเป็นสิ่งอะไร หุ่นการศึกษานี้ได้รับความอุปการะจากการรถไฟแห่งประเทศไทย ให้แก่ผู้ร่วมตอบปัญหาอันมีตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงเตรียมอุดม รายการที่ว่ามีทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 20.30 - 21.00 น.

ภาพยนตร์ที่สอนความรู้ เช่น พิภพมัจจุราช

เป็นภาพยนตร์สอนทางค่านศีลธรรมให้แก่ผู้ชม และอบรมคนให้ไม่ทำบาป หรือเบียดเบียนเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ภาพยนตร์เรื่องนี้เคยได้รับรางวัลชมเชยจากหน่วยราชการมาแล้วหลายแห่ง เนื่องจากว่าไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่ผู้ชม ตรงกันข้ามยังให้ความรู้เสียอีก

รายการกีฬาสาธิต

เป็นรายการจัดวันจันทร์ เว้นวันจันทร์ เวลาตั้งแต่ 17.30 น.-18.30 น. ลักษณะของรายการคือการสอนกีฬา และการให้ผู้ชมได้เข้าใจในกีฬาชนิดนั้น ๆ การสาธิต

²พ.ศ.ชูลีศ บัญญัติ, ประชาสัมพันธ์และดูกำกับรายการ, สถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ 7 (ช่อง 5 สี).

กีฬาได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสมาคมกีฬาพื้นบ้าน ๆ ส่งคนมาสอนจนผู้ชมเข้าใจได้อย่างดี เช่นการเล่นบาสเกตบอล ก็จะเริ่มจากเครื่องแต่งกาย ขนาดน้ำหนัก การจับลูก การเล่น เป็นทีม มาตรฐานของสมาคม จนกระทั่งคนดูเข้าใจอย่างละเอียด ทั้งนี้ให้เวลาจัดต่อกีฬา แต่ละประเภทประมาณหนึ่งเดือน

รายการพบคนเก่ง

มีเป็นประจำทุกวันศุกร์ เว้นวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 17.30 น.-18.30 น. ลักษณะของรายการคือ จะนำคนเก่งทางด้านแขนงต่าง ๆ มาให้ผู้ชมได้ชม เช่นนำคนเก่งทางด้านพิมพ์ดีด ก็จะถามถึงชีวิตของบุคคลนั้นพร้อมกับถามรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนและการทดลองให้พิมพ์ดีด เป็นต้น

รายการประเภทบริการทางด้านการศึกษาอื่น ๆ

ถ้าจะพิจารณารายการต่าง ๆ ของช่อง 7 แล้วจะเห็นได้ว่ารายการประเภทการให้บริการด้านการศึกษาและความรู้ทั่วไปมีมาในลักษณะต่าง ๆ กันนั้นแตกต่างกันมาก และมีเปอร์เซ็นต์ในการจัดเมื่อเทียบกับรายการทั้งหมดแล้ว เป็นจำนวนน้อยมากทีเดียว เพราะรายการที่มีนั้นส่วนใหญ่เป็นรายการภาพยนตร์ ดนตรี และข่าว รายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับการศึกษามีเพียงเล็กน้อย และมักจะอยู่ในเวลา 17.30 - 18.30 น. อันเป็นช่วงเวลาที่คุณครูโทรทัศน์หาที่บริษัทสำรวจออกมาน้อยมาก การบริการหรือการเผยแพร่ทางด้านการศึกษาดังกล่าวจึงถือประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์ที่คิดไว้เป็นจำนวนน้อยมาก และยิ่งตามปกติแล้วคนมักจะสนใจรายการประเภทให้ความบันเทิงประกอบกับในช่วงระยะเวลา นั้น เป็นระยะเวลาที่เด็ก ๆ กลับจากโรงเรียนบิดามารดาจากที่ทำงาน แม่บ้าน จะเตรียมตัวจัดอาหาร การที่จะสนใจด้านโทรทัศน์การศึกษาจึงน้อยมาก

ลักษณะที่ให้บริการทางด้านการศึกษาอีกอย่างหนึ่งคือการจัดอภิปราย การอภิปรายนี้แม้ในบางครั้งจะไม่เกี่ยวข้องกับทางด้านวิชาการก็ตาม แต่มีบางรายการให้ความรู้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ นับเป็นการศึกษาได้มากที่สุดทีเดียว เช่น สมาคมสหภาพนักศึกษ

จัดการอภิปรายเรื่องทหารผ่านศึก ทำให้เราทราบประวัติของสงครามที่ทหารผ่านศึกได้
เผชิญมาในขณะที่ทำการออกรบ ทำให้รู้ถึงสภาพการรบ ยุทธวิธี การสื่อสาร การโฆษณา
ชวนเชื่อ ในครั้งกระนั้น เป็นต้น

สรุปการจัดรายการสำหรับโทรทัศน์การศึกษาโดยตรงของช่อง 7

1. รายการวิทยาศาสตร์ก้าวหน้า เสนอความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ๆ
และผลการวิจัยวิเคราะห์ที่วงการธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศไทยได้นำมาใช้หรืออาจนำ
มาใช้ดำเนินงานในหน่วยงานนั้น ๆ อันจะบังเกิดผลต่อการพัฒนางานและบุคคล เช่น
การศึกษา การแพทย์ เกษตรกรรม จัดโดยฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทาง
การศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีทุกวันอังคารเดือนละครั้ง เวลา 18.05-
18.35 น.

การดำเนินงาน จัดทำแบบแมกกาศินโปรแกรม มีรายการข้อ 3-4 รายการรวม
อยู่ในรายการใหญ่ มีการถ่ายทำภาพยนตร์ สาขิตอุปกรณ์ และอุปกรณ์ เช่น แสดงวิธีใช้
โทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น

2. รายการ "งานศิลป์ที่น่าสนใจ" วัตถุประสงค์ของรายการนี้ก็เพื่อส่งเสริม
ให้เยาวชน มีความเข้าใจซาบซึ้งในงานศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น การดนตรี จิตรกรรม
ปะติมากรรม การตกแต่ง นาฏศิลป์ การถ่ายภาพ การละคร ฯลฯ โดยเน้นถึงศิลปะร่วมสมัย
เพื่อให้มีความภูมิใจในเอกลักษณ์แห่งงานศิลป์ของไทยและในเวลาเดียวกันก็ทัศนคติที่ดีและ
ถูกต้องของงานศิลปะอันเป็นสากลด้วย

การดำเนินงานจัดรายการ เกี่ยวกับงานศิลป์เป็นเรื่อง ๆ ตามที่คนสนใจ โดย
จะถ่ายทำเป็นภาพนิ่งหรือภาพยนตร์แล้วแต่โอกาส พร้อมกับเชิญบุคคลากรที่ชำนาญทางด้าน
นี้มาอธิบาย เช่น การแสดงละครศึกษารรพ์ รายการนี้เคยจัดวันอังคาร สัปดาห์ที่สองของ
เดือน เวลา 18.05-18.35 น. ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาธิการ แต่ปัจจุบันได้เลิกไปแล้ว

3. รายการ "อาชีพของคนไทย" เป็นการแนะนำและแนะนำการประกอบอาชีพที่สำคัญและน่าสนใจของคนไทย ในค่านางานช่างอุตสาหกรรม งานช่างฝีมือ โดยถ่ายทำเป็นภาพยนตร์อย่างละเอียด เช่นการตั้งร้านค้าของกรมการค้าภายใน ผู้ดำเนินงานต้องเป็นคนไทยและต้องดำเนินการอย่างไรในการจัดตั้งของร้าน

รายการนี้มีทุกวันอังคารที่สามของเดือนเวลา 18.05 น.-18.35 น. จัดโดยฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันได้ยุบรายการลงชั่วคราว

4. รายการรู้ไว้ได้ประโยชน์ เป็นรายการเสนอความรู้ทั่วไป โดยไม่จำกัดทางด้านวิชาการแต่อย่างใด สามารถนำเรื่องที่น่าสนใจอย่างอื่นมาแสดงประกอบรายการ เช่นความรู้เกี่ยวกับเหรียญตรา ก็นำผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รับผิดชอบ มาอธิบายเหรียญตราให้กันดูได้ทราบ อธิบายถึงเหรียญตราต่าง ๆ ว่าผู้ใดควรอยู่ในระดับไหน

ในการดำเนินรายการก็จะนำทั้งการฉายภาพสไลด์ การถ่ายทำเป็นภาพยนตร์หรือรูปภาพต่าง ๆ นำมาออกรายการ โดยมีพิธีกรคอยซักถาม ปัญหาที่น่าสนใจ วิทยากรที่เชิญมาจะเป็นบุคคลเดียวหรือ 2 คนก็ได้

ในปัจจุบัน ยังมีรายการนี้อยู่ ทุกวันอังคารสัปดาห์ที่ 4 ของเดือน เวลา 18.05 น. ถึง 18.35 น. ผู้จัดคือ ฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ

5. รายการปณิธานะวิทยา เป็นการตอบปัญหาข้อใจทุกชนิดทางด้านวิชาการ ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายจะให้ผู้ที่ข้อใจปัญหาไม่ว่าทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ได้รับความรู้ โดยตอบปัญหาตามที่ผู้สนใจได้เขียนถามมา

ตัวอย่างเรื่องเกี่ยวกับการแพทย์ ไม่ว่าจะถามปัญหาเรื่องใด ก็จะมอบให้ศาสตราจารย์ เสนอ อินทรสุขศรี และแพทย์ผู้ชำนาญต่าง ๆ เป็นผู้ตอบ

ทางด้านวิทยาศาสตร์ก็จะมอบให้อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่วยกันตั้งปัญหาที่น่าสนใจหรือปัญหาจากคนถามมาตอบแก่ผู้ชม เช่น ชาวเรื่องกรคน้ำส้มกำลังเป็นที่น่าสนใจก็นำมาอธิบาย เป็นต้น

รายการนี้มีประจำทุกวันเสาร์ เว้น เสาร์ เวลา 20.30 น. - 21.00 น. โดยมีบริษัทสหไทยพัฒนาเป็นผู้อุปถัมภ์รายการ

6. รายการสุขภาพจิต เป็นรายการที่เกี่ยวกับด้านศิลปกรรม โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้ชมได้ทราบถึงปัญหาการเกิดทุกข์ที่มีมาประจำอยู่เสมอและหากจะแก้ไข ควรจะใช้หลักธรรมะยึดเหนี่ยวจิตใจอย่างไร แต่เดิมรายการนี้ พ.อ.ปิ่น มุกทุกันต์ อดีตอธิบดีกรมการศาสนาและอนุศาสตร์กองทัพบกเป็นผู้จัด แต่ก็ได้เปลี่ยนแปลงให้อาจารย์พร รัตนสุวรรณ เป็นผู้ดำเนินการแทน

7. รายการพุทธประวัติ จุดมุ่งหมายของการจัดรายการนี้จริง ๆ ก็คือให้มีการเทศน์ทางโทรทัศน์ เพื่อเป็นการให้รู้พระธรรมนั่นเอง โดยได้เริ่มรายการตั้งแต่เวลา 09.00 น. ถึง 09.45 น. ทุกวันเสาร์ เหตุที่เริ่มตั้งแต่เวลาเช้าก็เพื่อให้ผู้ชมได้มีจิตใจแจ่มใจและซาบซึ้งในรสพระธรรมในขณะที่เป็นการเริ่มต้นของวันเลยทีเดียว

ในรายการก็จะสอนหลักธรรมอย่างง่าย ๆ โดยให้วิธีคุยกับผู้ฟังแทนการเทศนา และไม่มีการสวดแต่อย่างใด และเพื่อให้รายการนี้เป็นที่น่าสนใจ ทางสถานีจึงได้นิมนต์พระภิกษุที่มีชื่อเสียงทางด้านการสอนธรรมะมาเผยแพร่ เช่นพระปัญญานันทะภิกษุ และท่านกิตติคุณโทมาแสตงหลักธรรมเป็นต้น รายการนี้ทางสถานีเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

8. รายการมหาวิทยาลัยทางอากาศ จุดประสงค์ของการจัดรายการนี้ก็คือเพื่อที่จะให้ผู้ชมได้ทราบเรื่องราวที่เป็นประโยชน์และเป็นสาระประโยชน์ของสังคม เศรษฐกิจ และปัญหาที่น่าสนใจในปัจจุบัน อันเสมือนกับเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้ความรู้แก่ผู้ชมทางโทรทัศน์ทางด้านวิชาการ ผู้จัดทำรายการนี้คือ นิสิตสาขาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 4 ซึ่งไปฝึกกรรายการโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ 7

ในรายการนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการถ่ายทำภาพยนตร์แล้วมาบรรยายใน เหตุการณ์จากเรื่องนั้น ควบคู่กันไป พร้อมทั้งเชิญวิทยากรมาอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ แต่การเชิญวิทยากรนั้นจะ เชิญในบางครั้งเท่านั้น ค่าใช้จ่ายในรายการทางสถานีไม่คิด รายการนี้จะจัดต่อเนื่องเมื่อระยะเวลาที่นี้สัปดาห์ถัดไปอีกภาคที่ทีวีช่อง 7 เท่านั้น ตามปกติจะจัด ทุกวันจันทร์ เวลา 17.30 น. - 18.00 น.

9. รายการชีวิตและต้นไม้ จุดประสงค์ในการจัดรายการนี้ก็คือ ให้ ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ทางด้าน เกษตรศาสตร์ แต่หนักไปในทางด้านกล้วยไม้และ พันธุ์ไม้ต่าง ๆ ในรายการบางครั้งก็จะนำวิธีการตอนต้นไม้ การผสมพันธุ์กล้วยไม้ และการบำรุงรักษา ออกเผยแพร่ โดยแสดงให้เห็นจริง พร้อมกับสอนวิธีการพรวนดิน การปลูกต้นไม้ และการตอบปัญหาที่เกิดขึ้นกับกล้วยไม้ หรือพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ทุกชนิด

ส่วนใหญ่ของรายการมักจะสาธิต เรื่องการรักษารูปร่างพันธุ์ไม้พร้อมทั้งตอบปัญหา แก่ผู้ชม และในบางครั้งก็จะเป็นการสอนให้ดูเลือกผลไม้ เช่น การเลือกทุเรียน เงาะ เป็นต้น รายการนี้จัดโดยศาสตราจารย์ ระเบียบ สาคกริก มีทุกวันเสาร์ เวลา 09.45 - 10.30 น.

10. รายการสาขาความรู้วิทยาศาสตร์ จุดมุ่งหมายในการจัดรายการนี้คือ การสอนวิทยาศาสตร์ล้วน ๆ แก่ผู้สนใจทางด้านวิทยาศาสตร์ และได้สอนแต่ละสาขา สลับผลัด เปลี่ยนกันไปโดยให้วิทยากรที่ชำนาญแต่ละสาขามาเป็นผู้อธิบายและตอบปัญหา ในบางครั้งก็จะมีสาธิตโดยตรงให้ดูและบางครั้งก็จะนำภาพยนตร์ สไลด์ และภาพ ประกอบ มาแสดงให้เห็นจริงเห็นจัง

ถ้าหากผู้สนใจเรื่องดาราศาสตร์ก็จะเชิญ นายสิงห์โต ปุกหุด ผู้อำนวยการห้อง ฟังจำลอง กรุงเทพฯ หรือศาสตราจารย์ ดร.ระวี ภาวิไล มาอธิบาย หากพวกวิทยาศาสตร์ ทั่วไป ก็จะมีเชิญศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต มาบรรยายและอธิบาย เป็นต้น

รายการนี้ไม่มีการโฆษณา ทางสถานีออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น จัดเป็นประจำทุกวัน อังคารที่ 2 ของเดือน เวลา 17.00 น.-18.00 น.

สรุป รายการส่งเสริมประเภทการศึกษา ประเภทให้การศึกษาโดยตรง ประมาณ 12 เบอร์เซ็นต์ และให้ศึกษาโดยทางอ้อมอีกประมาณ 15 เบอร์เซ็นต์ นอก นั้น 30 เบอร์เซ็นต์ เป็นภาพยนตร์ 30 เบอร์เซ็นต์ เป็นการบันเทิง 15 เบอร์เซ็นต์ เป็นรายการข่าว 3 เบอร์เซ็นต์ เป็นรายการเบ็ดเตล็ด

สรุปรายการเกี่ยวกับการให้ความรู้โดยตรงและทางอ้อม สถานีโทรทัศน์กองทัพบก
ของ 7 สี³

วันจันทร์ เวลา 19.30-20.30 น. มีภาพยนตร์ของวอลท์ ดิสนีย์ เป็นภาพยนตร์ ที่ให้ความรู้และการบันเทิง มีทั้งการ์ตูน และให้ความรู้ทั่วไป

วันอังคาร เวลา 18.00 - 18.30 น. เป็นเรื่องที่นำรู้เกี่ยวกับการศึกษา และความรู้ต่าง ๆ เช่น การอภิปรายของหน่วยงานจากสถาบันต่าง ๆ เช่นสมาคม มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกระทรวงทบวงกรมต่างๆ

วันพุธ เวลา 22.00 น. - บิสดานี จะเป็นรายการ "พบโลก" อันเป็น รายการที่ให้ความรู้แก่ผู้ชม รายการนี้มุ่งไปยังการนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้ง ในประเทศและนอกประเทศ พร้อมกับเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนั้น ๆ มาอธิบายเรื่องราว ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สลับกับภาพยนตร์ และความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ที่ได้ไปสัมภาษณ์มา

วันพฤหัสบดี ไม่มี

วันศุกร์ ไม่มี

วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 18.00 - 18.30 น. จะเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับความรู้ ทางด้านธรรมชาติวิทยา คือ ภาพยนตร์เรื่องไต้ทะเลมหัศจรรย์ อันเป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทำ สภาพความเป็นอยู่ของสัตว์น้ำไต้ทะเลตลอดจนสภาพการณ์ในท้องทะเลทุกชนิด

³คำรงค์ พุชกาล, ฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกของ 7 สี

วันอาทิตย์ ไม่มีรายการสำหรับให้การศึกษาและความรู้ด้านต่าง ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า การจัดรายการของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 สี่นั้น แทบจะไม่มีรายการที่ให้ความรู้โดยตรง และโดยทางอ้อมเลย ดังจะเห็นว่ามีรายการประเภทให้ความรู้เพียงสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเท่านั้น แต่จะมีภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ทั้งภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศ อาทิตย์ละ 42 เรื่องขึ้นไป และนอกจากนั้นก็จะเป็นรายการประเภทละคร รายการเพลง และข่าว

ไทยทีวีสีช่อง 3

รายการที่ให้ความรู้โดยตรงและโดยทางอ้อมมีดังนี้⁴

วันจันทร์ ไม่มี

วันอังคาร 18.30-19.30 น. ชีวิตสัตว์นางน

อันเป็นภาพยนตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ต่าง ๆ ที่อยู่ในโลกกว้าง และมีความเร้นลับ ที่เราไม่เคยพบเห็นกันมาก่อน ทำให้เรารู้จักธรรมชาติของมัน นับเป็นการสอนวิชาธรรมชาติวิทยาไปในตัว

วันพุธรายการเป็ยรสิงห์ไชว์" เริ่มตั้งแต่เวลา 19.55-20.55 น. เป็นการแนะนำเพลงให้รู้จักและบางครั้งก็ทำให้เรารู้จักความหมายของเพลงนั้น ๆ ได้ดีขึ้น

วันพฤหัสบดี เวลา 19.00-19.30 น. เป็นภาพยนตร์เรื่องปัญหาชีวิตของศิริราณี อันเป็นการสอนการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับปัญหาชีวิตในด้านความรัก และด้านอื่น ๆ นับเป็นการเรียนบทเรียนของชีวิตที่เราได้เรียนในด้านต่าง ๆ

วันศุกร์ ไม่มี

⁴สมบุญ ด้งสมักรฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีโทรทัศน์ สีช่อง 3.

วันเสาร์ เวลา 14.00 - 16.00 น. ภาพยนตร์ คุณหนู อันเป็นภาพยนตร์
นานาชาติสำหรับเด็กที่จะได้รับความเพลิดเพลิน

วันอาทิตย์ เวลา 13.30 - 15.15 น. รายการรับรางวัล อันเป็นรายการ
บันเทิงสลับกับการตอบปัญหา

ถ้าวิเคราะห์ดูแล้ว จะเห็นว่าการจัดรายการของไทยทีวีสีช่อง 3 มีลักษณะดังนี้
มีภาพยนตร์ทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศ ประมาณ 42 เรื่องต่อหนึ่งสัปดาห์
รายการเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงไม่มี และรายการเกี่ยวกับการให้ความรู้ทางอ้อมอาทิตย์
หนึ่งมีเพียง 4 ชั่วโมงเท่านั้น นอกนั้นเป็นรายการละคร เพลงและข่าว

วิเคราะห์การจรรยาบรรณของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 ช่อง ว่าจรรยาบรรณตามความมุ่งหมายหรือไม่

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สี

มีจุดมุ่งหมายที่เป็นหลัก 3 ข้อ คือ

1. การสร้างความสำเร็จอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน

ตามนโยบายที่มุ่งหมายจะเห็นได้ว่า ทางสถานีพยายามสร้างความเข้าใจระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยทางสถานีอยู่ในลักษณะเป็นคนกลาง นำข่าวสารจากรัฐบาลไปสู่ประชาชน และรายการข่าวของสถานีก็ได้พยายามกระทำสม่ำเสมอ แต่ทางสถานีก็ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ โดยได้กำหนดเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ที่เขียนไว้เดิม ดังจะเห็นจากบทที่ 2 ว่า ทางสถานีพยายามลดข่าวทางราชการ และเพิ่มข่าวที่จะสนองความต้องการของประชาชน โดยผู้อำนวยการสถานี ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายข่าว การเสนอรายการข่าวนั้น เป็นนโยบายของทางรัฐบาลว่า โทรทัศน์จะเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่การดำเนินงานของรัฐบาลด้วย"

ตามปกติทางสถานีไทยทีวีสีช่อง 3 ก็มีข่าวประจำวันในเวลา 17.15-17.30 น. ทุก ๆ วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ และเวลา 19.30-19.50 น. ทุก ๆ วันอยู่แล้ว และรายการข่าวของสถานีเท่าที่ติดตามและวิเคราะห์ดูแล้วจะเห็นว่าวันเสาร์มีข่าวสำคัญในรอบสัปดาห์ ในช่วงเวลา 13.30-14.00 น.

ก. ข่าวทั้งหมดประมาณ 85 เปอร์เซ็นต์ เป็นข่าวราชการ นอกนั้นเป็นข่าวจากสมาคม ข่าวความเคลื่อนไหวหรือข่าวการตรวจงานราชการ และข่าวกีฬา

ข. ข่าวราชการส่วนมากซ้ำกับข่าวของช่องอื่น ๆ และอยู่ในลักษณะการเข้าเยี่ยมคำนับ และการให้สัมภาษณ์มากกว่า

ค. ข่าวส่วนใหญ่อยู่ในลักษณะสั้นประมาณ 30 วินาที-1 นาทีเศษ ๆ

ง. มักจะไม่ค่อยมีข่าวเสนอความต้องการของประชาชน ที่เพิ่มมาก็มีแต่ข่าวกีฬา และข่าวเกี่ยวกับแพ้นั้นเท่านั้น

2. การส่งเสริมความรู้

วัตถุประสงค์ของไทยทีวีช่อง 3 ขอนี้ น่าจะพิจารณารายการที่เห็นว่าเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ นอกจากการให้ข่าวคือ

ก. ไม่มีรายการส่งเสริมความรู้โดยตรง และรายการที่เรียกว่าการส่งเสริมให้ความรู้โดยทางอ้อมก็มีเพียงอาทิตย์ละ 4 ชั่วโมง และใน 4 ชั่วโมงนี้ก็ไม่ใช่ว่าจะให้ความรู้ไปทั้งหมด เพราะมีลักษณะเป็นการบันเทิงมากกว่า

ข. ไม่มีรายการใดที่พิจารณาแล้วจะเป็นประโยชน์แก่คนดูทางด้านส่งเสริมความรู้ แม้จะแทรกในรายการใด ๆ ก็ตาม

๒. ความเข้าใจและความสามัคคีของชนในชาติ

ถ้าวิเคราะห์จากรายการของสถานี ดูเนื้อหาและการจัดโปรแกรมแล้วจะเห็นได้ว่านอกจากรายการข่าวแล้ว ยังไม่พบประเด็นใดเลยในรายการที่จะสร้างความเข้าใจและความสามัคคีของชนในชาติ นอกจากช่วงระยะเวลา 17.10-17.15 น. เพียงเวลา 5 นาที เท่านั้น ที่เป็นข่าวบริการ แต่ก็ยังเป็นข่าวที่ไม่ใช่อยู่ในวัตถุประสงค์ ความต้องการที่ได้สร้างเป้าหมายนัก กลับกลายเป็นเรื่องบริการต่าง ๆ มากกว่า

สรุปจากการวิเคราะห์ไทยทีวีสีช่อง 3 คือ

ก. เป็นรายการบันเทิงที่ประกอบด้วยภาพยนตร์ คนตรี ละคร มากเกินไป
 ข. ไม่ได้จัดรายการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้
 ค. ไม่มีรายการส่งเสริมความรู้อย่างแท้จริง นอกจากผลพลอยได้ที่ติดมากับภาพยนตร์ หรือรายการบางรายการเท่านั้น

ง. แม้จะเป็นการส่งเสริมความรู้ทางอ้อม ก็ไม่มีจุดหมายปลายทางอะไรในการให้ความรู้นั้น

จ. จัดแบบรายการธุรกิจมากจนดูประหนึ่งว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นแทบจะไม่มี
 ความหมาย

ณ. ทางสถานีแทบจะไม่มีรายการที่เป็นประโยชน์ทางด้านความรู้แก่คนดู นอกจากธุรกิจทางบันเทิง และตรงกันข้ามกลับทำให้คนดูหลงมกภายในสิ่งที่เพี้ยนเพี้ยน ไม่ให้ความรู้นั้นด้วย

สถานีไทยทีวีช่อง 9 (ช่อง 4 เดิม)

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถานีไทยทีวีช่อง 9 (ช่อง 4 เดิม) บัดนี้

- ให้ข่าวสารและสารคดี (Information)
- ให้การศึกษาและส่งเสริมวัฒนธรรม (Education and Culture)
- ให้ความบันเทิง (Entertainment)

การวิเคราะห์ว่าสถานีดำเนินงานตามความมุ่งหมายหรือไม่นั้น มีดังนี้

1. การให้ข่าวสารและสารคดี

ในการเสนอข่าวแต่ละวัน ทางสถานีได้ใช้เวลาเสนอข่าววันละหนึ่งครั้ง คือ เวลาตั้งแต่ 20.00 น. เป็นต้นไป จนถึงเวลาเกือบ 20.45 น. ในรายการข่าวก็ประกอบด้วยข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬาและมีข่าวสรุปข่าวในประเทศ ทุกวันเสาร์ เวลา 11.05-11.30 น. สรุปข่าวรอบโลก 11.05 น.-11.30 น. การวิเคราะห์ข่าวต่างแดนทุกวันพุธ เวลา 21.00-21.30 น. นับเป็นสถานีที่ใช้เวลาเกี่ยวกับข่าวค่อนข้างมาก

ทางด้านสารคดี ก็จัดรายการสารคดีไทย ทุก ๆ วันพุธ เวลาตั้งแต่ 19.25-19.55 น. ครั้งละครึ่งชั่วโมง รายการที่ทำชื่อเสียงมากได้แก่ มรดกของไทย, สองข้างทางรถไฟ บนดินแดนดินไทย

2. ให้การศึกษาและวัฒนธรรม⁵

การให้การศึกษาและวัฒนธรรมนั้นจะเห็นว่าเป็นการให้ความรู้โดยตรงและ

⁵สรรพศิริ วิริยศิริ ผู้จัดการบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด, มีนาคม 2518.

โดยทางอ้อม เช่น การร่วมมือกับเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ ส่งรายการภาคการศึกษา
 ทุกวัน เว้นวันเสาร์-อาทิตย์ 10.00-12.00 น. (เวลาเดิม 10.00-11.00 น.)
 และในช่วงเวลานี้จัดรายการโรงเรียนอนุบาลตอนโรงเรียนปิตุภาค นอกจากนั้นก็ยัง
 ได้จัดรายการสำหรับเด็ก การเผยแพร่ของหน่วยราชการ การส่งเสริมศิลปเพลงไทยเดิม
 รายการเกี่ยวกับแม่บ้าน สนทนาภาษาไทย สนทนาประชาธิปไตยและส่งเสริมนาฏศิลป์
 เป็นต้น เป็นรายการที่ให้การศึกษาและวัฒนธรรมประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์

ให้ความบันเทิง

ถ้าพิจารณาจากรายการแล้วจะเห็นว่ารายการบันเทิงของสถานีไทยทีวีช่อง 9
 (ช่อง 4 เดิม) มีการแสดงต่าง ๆ เปอร์เซ็นต์เท่า ๆ กับการฉายภาพยนตร์ไทยและ
 ต่างประเทศ คิดเป็นจำนวนเกือบ 35 เปอร์เซ็นต์

สรุป ก) ตัวเลขทีวีเคราะห์ราชการต่าง ๆ เป็นการคิดจากเอกสารของ
 สถานีที่มอบให้และเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและ
 ช่วงของธุรกิจ ที่อาจจะมีการเคลื่อนไหวในสภาพที่ดีหรือสภาพเศรษฐกิจฝืดเคือง

ข) รายการต่าง ๆ ของสถานีไทยทีวีช่อง 9 (ช่อง 4 เดิม) กระทบ
 ความวัตถุประสงค์

ค) รายการทางด้านการศึกษาและส่งเสริมวัฒนธรรมให้ประโยชน์และ
 มีคุณค่าแก่ชุมชนมาก ทำให้เป็นการส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา โดยทางตรงและโดยทาง
 อ้อม

ง) เป็นการดำเนินธุรกิจที่ไม่มากนัก คือตามความจำเป็นและเป็น
 สถานีเดียวที่มีภาพยนตร์เรื่องน้อยกว่าสถานีอื่น ๆ

สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ช่อง 5 สี)

ความมุ่งหมายของสถานีคือ

1) เป็นเครื่องมือในการแจ้งข่าว คำสั่งให้ทหาร และประชาชนที่เกี่ยวข้องทราบ

ในชั้นนี้ทางสถานีได้ทำตามวัตถุประสงค์ประสงค์นอกจากรายการข่าวประจำตั้งแต่เวลา 20.00 น. แล้ว (เวลาเดิม 19.45 น.) ก็ได้มีรายการเกี่ยวกับข่าวในราชการทหารและรายการการเสนาปฏิบัติ อันเป็นรายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทหาร ทุกเหล่ากับประชาชนและยังมีข่าวอื่น ๆ อีก เช่น ข่าวเคลื่อนไหวในวงการทหาร เป็นต้น

2) เผยแพร่กิจการของกองทัพบก และส่วนราชการอื่น ๆ นอกกองทัพบกตามที่เห็นควร
ขอนี้มีลักษณะคล้ายกับขอแรก

3) ต่อต้านการโฆษณาของฝ่ายตรงกันข้าม

4) คำเนิการทางจิตวิทยาในความอ่านวยการ ของกองทัพบก

5) เผยแพร่นโยบายของรัฐบาล

6) บำรุงความรู้และให้ความบันเทิงแก่ทหารและประชาชน

7) สนับสนุนการอบรมศีลธรรม และวัฒนธรรมของชาติและทหารแก่ประชาชน

8) กระจายข่าวสารภายในและภายนอกประเทศ

9) ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน

10) ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ มีความรู้ ความชำนาญในวิชาการวิทยุและโทรทัศน์
ในยามปกติ เพื่อประโยชน์ในการนำเอาไปใช้ในยามสงคราม

สรุปการวิเคราะห์นโยบายของข้อ 7 (ข้อ 5 สี)

ก. เป็นสถานที่จัดตั้งขึ้นทางด้านการทหารจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับทหารแทบทั้งหมด และมีกองทัพบกเป็นหลักใหญ่

ข. จะมุ่งไปทางบริการด้านทหาร แต่ในปัจจุบันจะเห็นว่าการเผยแพร่เกี่ยวกับกิจการของทหารมีไม่มากเหมือนนโยบายที่กำหนดไว้ นอกจากบางรายการ

ค. มีการบันเทิง เช่นภาพยนตร์ญี่ปุ่นและการแสดงต่าง ๆ จนเกิดความมุ่งหมายในข้อ 6 ที่ใ้กล่าวไว้ว่า บำรุงความรู้ และให้ความบันเทิงแก่ทหารและประชาชน

ง. มีรายการเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงและทางอ้อมของประชาชนมากกว่าที่จะให้ทหาร

จ. ในข้อ 10 ที่ว่า ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ มีความรู้ความชำนาญในวิชาการวิทยุและโทรทัศน์ในยามปกติเพื่อประโยชน์ในการเอาไปใช้ในยามสงครามนั้น ไม่มีในการจัดรายการ วัตถุประสงค์อาจจะมาในลักษณะไม่ใช่การจัดรายการแต่เป็นการปฏิบัติงานภายในก็ได้

ฉ. นโยบายกับการปฏิบัติไม่ตรงกันและมีลักษณะดำเนินการจัดรายการเหมือนเป็นธุรกิจมากกว่าหน่วยงานของราชการ

สถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ 7 สี

มีนโยบายตามสถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ 7 (ข้อ 5 สี) แต่ได้กระทำในลักษณะบริษัท เอกชนมาขอใช้ชื่อ และต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของกองทัพบก สถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ 7 (ข้อ 5 สี) มีสิทธิในการควบคุมงานบางกรณีเห็นว่าจำเป็นเช่น ตรวจบทสนทนาหรือตรวจภาพยนตร์ เป็นต้น

สรุปการวิเคราะห์ข้อ 7 สี

ก. มุ่งประโยชน์ทางธุรกิจมากเกินไป จนกลายเป็นการเข้าสถานีเพื่อที่จะหา

หารายได้ให้คุ้มค่ากับสัญญาที่เราภายในระยะ 10 ปี ดังนั้น รายการต่าง ๆ จึงเป็นภาพยนตร์เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะภาพยนตร์ญี่ปุ่น และภาพยนตร์ไทย ถึงกับมีการให้เงินลงทุนแก่ผู้สร้างภาพยนตร์ ไทย เพื่อไปสร้าง และทางสถานีหาโฆษณาเอง

ข. ไม่มีการคำนึงถึงรายการเกี่ยวกับความรู้และการศึกษาดังจะ เห็นว่ามีแผนการประเภทนี้อยู่ไม่ถึง 4 ชั่วโมง ต่อหนึ่งอาทิตย์

ค. ไม่ได้ให้คุณค่าทางด้านรายการที่เป็นความรู้ หรือวัฒนธรรมอะไร เลย ตรงกันข้ามกลับผิดวัตถุประสงค์ ภาพยนตร์บางเรื่องไม่เหมาะสมที่จะมาเผยแพร่ภาพ

ง. ผิดวัตถุประสงค์ทางการเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับการจัดตั้งที่ได้เสนอกองทัพบก

การใช้จ่ายในการผลิตรายการโทรทัศน์การศึกษาของฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

โครงการที่ 1

โครงการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา⁶

ของ

ฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

กรมวิชาการ

1. อออดอากาศ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
2. เวลาออกอากาศ รายการละ 30 นาที ควรขอความช่วยเหลือทางสถานี
จัดเป็นประจำในวันอังคาร เวลา 18.05-18.35 น.
3. จำนวนรายการ จัดเดือนละ 4 รายการในสัปดาห์ที่ 1 ถึง สัปดาห์ที่ 4
4. ประเภทของรายการ

สัปดาห์ที่ 1	รายการ " วิทยาการก้าวหน้า "
สัปดาห์ที่ 2	รายการ " งานศิลปะน่าสนใจ "
สัปดาห์ที่ 3	รายการ " อาชีพคนไทย "
สัปดาห์ที่ 4	รายการ " รู้ไว้ได้ประโยชน์ "
5. ค่าใช้จ่ายการจัดรายการ รายการละ 4,800 บาท แยกเป็น
 - ก. ค่าสถานี 1,800 บาท
 - ข. ค่าวัสดุและค่าตอบแทนในการจัดทำรายการ 3,000 บาท

หมายเหตุ รายการรู้ไว้ได้ประโยชน์ได้รับงบประมาณเพื่อจัดรายการเดือนละ 3,000 บาท และทางสถานีมีได้คิดค่าสถานี ดังนั้น คงจะต้องใช้เงินเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นสำหรับ 3 รายการที่จัดทำใหม่รวมเดือนละ 14,400 บาท (หากจัดเวลา 17.35 ถึง 18.05 ค่าสถานีลดลงเดือนละ 2,400 บาท)

⁶ กุศธญา ฮวบคี, วิว เนียมพยัคฆ์, บทบาทของกระทรวงศึกษา "เอกสารทางวิชาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา" รวบรวมโดยนิสิตปริญญาโท คณะครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2516.

ค. รายละเอียดเกี่ยวกับรายการที่จัดทำใหม่

ก. รายการ "วิทยากรก้าวหน้า"

1. วัตถุประสงค์ เพื่อเสนอความก้าวหน้าของนวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ และผลการวิจัยวิเคราะห์ที่วางราชการและวงการธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศไทย ได้นำมาใช้ หรืออาจจะนำมาใช้ดำเนินการงานในหน่วยงานนั้น ๆ อันจะบังเกิดผลดีแก่การพัฒนางานและบุคคล

วงการที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ควรจะขอความร่วมมือในการจัดทำรายการมี วงการศึกษา การแพทย์ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และพาณิชย์กรรม (แต่ควรเน้นเรื่อง ของวงการศึกษาให้มากเป็นพิเศษ

2. แนวรายการ จัดทำเป็นแบบแมกกาซีน มีรายการย่อ 3-4 รายการ รวมอยู่ในรายการใหญ่ แต่ละครั้ง

วิธีจัดทำรายการถ่ายทำภาพยนตร์ให้เห็นขบวนการของนวัตกรรมและเทคโนโลยี สาธิตอุปกรณ์ และผลงาน และเชิญบุคคลากรมาชี้แจงสั้น ๆ

3. ตัวอย่างรายการ (สมมติให้เห็นแนวของรายการ)

- จัดทำภาพยนตร์แสดงวิธีใช้โทรทัศน์วงจร เปิดในการสอนแบบไมโครทิวซิ่ง ของวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาปทุมวัน

- เชิญ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ แห่งคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ขอคิดเกี่ยวกับการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในขอบข่ายที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

- เสนอผลการวิจัยและอุปกรณ์และภาพประกอบการวิจัย เกี่ยวกับอิทธิพลของโทรทัศน์ต่อเยาวชน

หมายเหตุ 1. ต้องมีพิธีกรเป็นผู้ดำเนินรายการและประสานรายการย่อยให้กลมกลืน

2. รายการย่อยไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องในแนวเดียวกัน เช่นตัวอย่างนี้ เสมอไป แต่ควรเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับโอกาสและความสนใจของประชาชนส่วนรวม

ข. รายการ "งานศิลป์ที่น่าสนใจ"

1. วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความเข้าใจและซาบซึ้ง ในงานศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น การดนตรี จิตรกรรม ประติมากรรม การตกแต่ง การถ่ายภาพ

นาฏศิลป์ การละคร ฯลฯ โดยเน้นในเรื่องศิลปะร่วมสมัย เพื่อให้มีความภูมิใจในเอกลักษณ์
 หน่วยงานศิลปะของไทย และในเวลาเดียวกันก็ให้ทัศนคติที่ดีและถูกต้องต่องานศิลปะอันเป็นสากล
 ค่าย

2. แนวรายการ จัดรายการเกี่ยวกับงานศิลปะเป็นเรื่อง ๆ โดยสมบูรณ์
 ในรายการแต่ละครั้ง เลือกเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจตามโอกาสต่าง ๆ

วิธีทำรายการ ถ่ายทำเป็นภาพนิ่งและภาพยนตร์ สาทิตหรือแสดงประกอบ เชิญ
 บุคคลากรผู้เกี่ยวข้องกับวงงานให้ความรู้และข้อคิดเห็น

3. ตัวอย่างรายการ เรื่อง "การละคร" ควรมีลำดับเรื่องดังนี้

- ถ่ายภาพยนตร์แสดงวิวัฒนาการและละครประเภทต่าง ๆ ของ
 ไทย

- เชิญบุคคลากรมาให้ความคิดเห็นถึงสาเหตุที่การละครไทย

ซบเซา

- การแสดงละครที่ปรากฏต่อชุมชนขณะนี้

- สถาบันการศึกษาที่ฝึกอบรมและส่งเสริมงานศิลปค่านการละคร

เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และชุมนุม
 การละครของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- วิธีการฝึกอบรมและผลงานค่านการละครในปัจจุบัน

ค. รายการ "อาชีพของคนไทย"

1. วัตถุประสงค์ เพื่อแนะนำและแนะแนวการประกอบอาชีพที่สำคัญและ
 น่าสนใจของคนไทย ในด้านงานช่างอุตสาหกรรม งานช่างฝีมือ งานเกษตรกรรม และงาน
 ค้าขาย

2. แนวรายการ ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ทั้งรายการแสดง ขบวนการของ
 งานอาชีพอย่างละเอียด นับแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ

3. ตัวอย่างรายการ เรื่อง "ตั้งร้านค้า" ควรมีลำดับดังนี้

- สภาพการค้าขายในปัจจุบัน

- คุณสมบัติสำคัญของผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย
- การเลือกทำเลที่ตั้งร้านค้าและสินค้าที่เหมาะสมกับทำเลนั้น ๆ
- วิธีการเช่าร้าน การทำสัญญาเช่า หรือ เช่าซื้อ
- การตกแต่งร้าน
- การดำเนินการในทางกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งร้านค้า
- วิธีการซื้อสินค้าเข้าร้าน
- วิธีการกำหนดราคา
- วิธีการล่อใจลูกค้าให้นิยมซื้อสินค้าในร้าน

7. การดำเนินงาน - จัดตั้งอนุกรรมการ โดยเชิญบุคคลากรที่มีความชำนาญในประเภทของรายการนั้น ๆ และผู้ชำนาญงานในการจัดทำรายการโทรทัศน์ เป็นอนุกรรมการ เพื่อให้ความคิดเห็นและกำหนดเนื้อหาของรายการ

- คณะเจ้าหน้าที่ดำเนินการได้แก่ข้าราชการในฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการ ศึกษาของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ และเจ้าหน้าที่เทคนิคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายช่าง และฝ่ายบริการ

- ควรเริ่มจัดทำรายการได้ตั้งแต่กลางปี พ.ศ.2516 เป็นต้นไป

โครงการที่ 2
โครงการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ของ
ฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
กรมวิชาการ

1. ออกอากาศ สถานีโทรทัศน์สีช่องที่พบก
2. เวลาออกอากาศ รายการละ 5 นาที ควรขอความร่วมมือทางสถานีโทรทัศน์จัดเป็นประจำวัน เวลา 18.55-19.00 น.
3. จำนวนรายการ จัดเป็นประจำวัน เริ่มตั้งแต่ มกราคม 2517 เป็นต้นไป
4. ประเภทของรายการ

วันอาทิตย์	รายการ "วิทยาศาสตร์กับชีวิต"
วันจันทร์	รายการ "สังคมกับชีวิต"
วันอังคาร	รายการ "งานศิลป์ที่น่าสนใจ"
วันพุธ	รายการ "แนะทางอาชีพ"
วันพฤหัสบดี	รายการ "การศึกษาพัฒนา"
วันศุกร์	รายการ "แนะนำการท่องเที่ยว"
วันเสาร์	รายการ "งานอดิเรก"
5. ค่าใช้จ่ายการจัดรายการ รายการละ 1,500 บาท แยกเป็น
 - ก. ค่าสถานี 800 บาท
 - ข. ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย และค่าตอบแทนในการจัดทำรายการ 700 บาท
 รวมค่าใช้จ่ายเดือนละ 45,000 บาท
6. การดำเนินงาน
 - จัดตั้งอนุกรรมการจัดทำรายการประจำวัน โดยเชิญกรรมการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและวิทยากร จากวงงานในสาขานั้นร่วมวางแผนรายการ และกำหนดเนื้อหาของบทโทรทัศน์

- ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ดำเนินรายการผลิต
รายการ

- อาจเชิญวิทยากรมาร่วมรายการเป็นครั้งคราว ตามความเหมาะสมของ
เนื้อหา

- จัดให้มีพิธีกรดำเนินรายการเป็นการประจำ ทำหน้าที่พุดนำรายการ
บรรยายเรื่องและสรุปรายการ

- ควรจัดพิมพ์เอกสาร รวบรวมบทโทรทัศน์ออกเป็นรายเดือนหรือราย 3 เดือน
เพื่อแจกจ่าย (หรือจำหน่าย) ให้แก่ผู้สนใจ

โครงการที่ 3
โครงการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ของ
ฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
กรมวิชาการ

1. ออกอากาศ สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4
2. เวลาออกอากาศ รายการละ 5 นาที ควรขอความร่วมมือทางสถานี จัดออกอากาศเป็นประจำทุกวันศุกร์และเสาร์ เวลา 20.35 ถึง 20.40 น.
3. จำนวนรายการ จัดทุกสัปดาห์ละ 2 รายการ ปีละ 104 รายการ เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2516 เป็นต้นไป
4. ประเภทของรายการ - ชื่อรายการ "5 นาทีทอง"
- เสนอเรื่องในแนววิทยาศาสตร์ในวันเสาร์ และแนวศิลป์
- วัฒนธรรมในวันอาทิตย์
5. ค่าใช้จ่ายการจัดรายการ รายการละ 1,500 บาท แยกเป็น
 - ก. ค่าสถานี 800 บาท
 - ข. ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย และค่าตอบแทนในการจัดรายการ 700 บาท
 รวมปีละ 78,000 บาท
6. การดำเนินงาน จัดทำเช่นเดียวกับโครงการที่ 2

โครงการที่ 4
โครงการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ของ
ฝ่ายโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
กรมวิชาการ

1. ออกอากาศ สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวี หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
2. ชื่อรายการ "โรงเรียนฤดูร้อน"
3. เวลาออกอากาศ รายการละ 2 ชั่วโมง จัดทำวันจันทร์-ศุกร์ (เว้นเสาร์และอาทิตย์) เวลา 10.00-12.00 น. หรือ 11.00-13.00 น. หรือ 12.00-14.00 น.
4. จำนวนรายการ จัดปีละ 6 สัปดาห์ รวม 30 รายการ ปี พ.ศ.2517 เริ่มวันจันทร์ที่ 1 เมษายน - วันศุกร์ที่ 10 พฤษภาคม (ในระยะนี้มีวันหยุดราชการ 3 วัน คงจัดจริง 27 รายการ)
5. วัตถุประสงค์
 1. จัดเพื่อการศึกษาและบันเทิงแก่เยาวชนทั่วไปตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึง มัธยมศึกษา
 2. เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาปิดภาคเรียนภาคปลายให้เป็นประโยชน์
 3. เพื่อช่วยแก้ปัญหาเยาวชน
6. ค่าใช้จ่ายในการจัดรายการ
 1. ค่าเช่าสถานีเวลาสถานีและค่าวัสดุ ค่าตอบแทนรายการละประมาณ 10,000 บาท รวมเป็นเงิน 270,000 บาท
 2. ควรติดต่อขอความร่วมมือองค์การค่าของครูสภา หน่วยงานส่วนจำกัดไทยวัฒนาพาณิชย์ และร้านค้าอุปกรณ์การเรียนอื่น ๆ รวมเป็นผู้อุปถัมภ์รายการ
7. แหล่งรายการ
 1. ถักเลือกรายการของฝ่ายโทรทัศน์ฯ ที่จัดออกอากาศมาแล้วในรอบ 15 ปีที่ผ่านมา
 2. จัดทำรายการขึ้นใหม่เอง
 3. ขอความร่วมมือหน่วยงานอื่นในการจัดทำรายการ

การให้บริการการจรรยาบรรณเกี่ยวกับการศึกษา ตามทัศนะของผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์
กองทัพบก ของ 7 (5 สั)⁷

พล.ต.ประสิทธิ์ ชื่นบุญ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ 7 ได้ชี้แจง
เกี่ยวกับเรื่องการให้บริการเกี่ยวกับการศึกษาของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ 7 ว่า แบ่ง
เป็น 2 อย่าง คือ

1. การให้การศึกษโดยตรง
2. การให้การศึกษทางอ้อม

ประการแรก การให้การศึกษโดยตรงนั้น ทางสถานีได้มีจุดมุ่งหมายที่จะเชิญ
วิทยากรที่มีความชำนาญแต่ละสาขา ที่เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์แก่ผู้ชม
มาบรรยายวิชานั้นทางโทรทัศน์ เป็นต้นว่า คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ก็จัดบรรดาอาจารย์ที่มีความชำนาญทางด้านวิทยาศาสตร์มาสอนวิชานี้โดยตรง เช่นการสอน
วิชาฟิสิกส์ ก็มีการสอนพร้อมทั้งนำเครื่องมือมาทดลองให้เห็นจริงเห็นจัง

การสอนนาฏศิลป์ไทย ก็นำครูฝึกสอนนาฏศิลป์มาสอนรำทางโทรทัศน์ บางครั้งก็
จะมีนักเรียนเรียนในห้องส่งพร้อมกับการส่งเผยแพร่ภาพออกอากาศไปทางบ้านควบคู่กันด้วย
ทำให้ผู้ชมทางบ้านมีความเข้าใจเป็นอย่างดี

บางครั้งก็มีในวิชาอื่น ๆ เช่น การสอนทางด้านพลานามัย การสอนทางด้าน
วาดเขียน การสอนทางด้านคณิตศาสตร์ เป็นต้น

ในการสอนแต่ละครั้งอาจจะมีภาพยนตร์ ภาพนิ่งมาประกอบเพื่อให้มีการเข้าใจ
ง่ายเข้า

ประการที่สอง ให้การศึกษโดยทางอ้อม ลักษณะการจรรยาบรรณเช่นนี้ บาง

7 พลตรี ประสิทธิ์ ชื่นบุญ, โทรทัศน์กองทัพบกกับการศึกษา สัมภาษณ์ทางวิทยุจุฬา
ภาค เอฟเอ็ม พ.ศ. 2515.

รายการก็จะตั้งใจ และเป็นการสอนให้แก่ผู้ชมโดยตัวผู้ชมนั้นไม่รู้ตัวเลย เพราะเป็นการ
 ซึ่มซาบทีละน้อย รายการดังกล่าวก็เช่น รายการภาพยนตร์ รายการจัดการแสดงละคร
 สอนเยาวชน ละครประวัติศาสตร์ หรือภาพยนตร์ที่ต้นสังกัดต่าง ๆ

ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ได้กล่าวถึงการจึกรายการทางการ
 ศึกษาของสถานีว่า ปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม หากจะนับว่าเกี่ยวข้อง
 กับการศึกษาก็ไม่ถึง 15 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากว่าสถานีโทรทัศน์ไม่ว่าช่องไหนก็จะจัดอยู่
 ในรูปของการบันเทิง และหารายได้เข้าสถานีด้วยการหาแบบธุรกิจการค้า เพราะงบประมาณ
 ที่ได้มาไม่พอเพียง ทางด้านจึกรายการและด้านการเลี้ยงของสถานี ผู้ให้โฆษณาส่วนมากก็จะ
 ต้องคำนึงถึงประโยชน์ทางด้านโฆษณาของเขา ก่อน และเมื่อคำนึงถึงประโยชน์ของเขา ก็
 จำเป็นต้องจึกรายการที่เห็นว่าบึญคนดูมากที่สุด เพื่อที่จะได้ผล

ความเห็นของผู้บริหารท่าน ไทรทัศน์

1. ทางสถานี่มีนโยบายจ้ครายการ ไทรทัศน์ในการให้ความรู้ด้านการศึกษา โดยทางตรงและโดยทางอ้อมหรือไม่

เสริบ เขยสงวน ผู้อำนวยการสถานี่ไทยไทรทัศน์สี่ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า "ปัจจุบันนี้ร่วมมือทางด้านรายการการศึกษา และการให้ความรู้โดยทางตรง และทางอ้อมแก่คนดูอยู่แล้ว โดยการจ้ครายการไม่ว่ารายการสดหรือรายการภาพยนตร์อัน เป็นรายการที่สถานี่จ้ครมาโดยตรงหรือร่วมมือกับสถานี่อื่น ๆ"

พ.อ.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานี่ไทรทัศน์กองทัพบกของ 7 และหัวหน้าฝ่ายจ้ครายการให้ความเห็นว่า

"ทางสถานี่ก็มีการจ้ครายการให้ความรู้แก่ประชาชนอยู่แล้ว รายการต่าง ๆ ของทางสถานี่ก็ให้แก่รายการพวกนี้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ก็ถึง 12 เปอร์เซ็นต์ โดยทางสถานี่ ให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการต่าง ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ หรือ กระทรวงทบวง กรมต่าง ๆ"

สรพศิริ วิริยะศิริ ผู้จัดการบริษัทไทยไทรทัศน์ ตอบคำถามร่วมกับ ประสงก์ ละออ ปักนิม ผู้อำนวยการสถานี่ไทยทีวี ช่อง 9

"เท่าที่ดำเนินการอยู่ทางสถานี่ก็จ้ครายการไทรทัศน์ในการให้ความรู้ด้านการศึกษาโดยทางตรง และทางอ้อมอยู่แล้ว คงจะเห็นจากว่าทางสถานี่ร่วมมือกับเทศบาล นครหลวง จ้ครายการเกี่ยวกับการศึกษาเป็นประจำ และในระหว่างหยุดเทอมก็ร่วมมือกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการจัด "โรงเรียนดูครูอน" ทุก ๆ วันเวลา 10.00-12.00 น. ยกเว้นวันหยุดราชการ แลจากนั้นก็ยังมีรายการให้ความรู้โดยทางตรงและทางอ้อม หากคิดให้คี่จะเห็นว่าการ่า 50 % เป็นรายการสาระประโยชน์ให้ความรู้โดยทางตรงและทางอ้อมทั้งนั้น"

ชาติเชื้อ กรรมสุต กรรมการและผู้จัดการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 สี

"ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 สี มีการจัดรายการโทรทัศน์ให้ความรู้แก่ประชาชนอยู่แล้ว แต่เท่าที่มีรายการทางค่านี้น้อย เนื่องจากว่าทุก ๆ นาทีที่ออกเผยแพร่ภาพ ทางสถานีต้องเสียค่าเช่าใบอนุญาต (License) ให้แก่สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ชาวคำ) ในชั่วโมงละ 2,000 บาท ถ้าจะให้รายการอะไรที่ไม่ได้ค่าโฆษณา ทางสถานีก็ต้องเสียเงินค่าเช่าใบอนุญาตอยู่เช่นเคย ฉะนั้นการให้เวลาฟรี ๆ ก็ควรคำนึงทางธุรกิจของสถานีบ้าง"

สมจินต์ ชรรมทัต แห่งฝ่ายรายการสถานีไทยทีวีช่อง 9 ให้ความเห็นว่า

"การจัดรายการโทรทัศน์โดยการแทรกการบันเทิงไปว่า ควรจัดทำอย่างยิ่งและเห็นว่าไม่ควรนำวิชาการมาพูดกันให้มากจนน่าเบื่อ น่าจะมาในค่านับแบ่งที่ให้ความรู้และความบันเทิง มีความคิดทางค่านับสอดแทรกความรู้ในค่านับการบันเทิงตามแต่ละความคิดเห็นว่าควรจัดรายการโทรทัศน์เป็น 2 ประเภท คือ จัดทางภาควิชาการในเวลากลางวัน และลักษณะแทรกทางค่านับการบันเทิงในเวลาเย็น การจัดรายการการศึกษาทางโทรทัศน์นั้นควรจัดก่อนเวลา 20.00 น. คือ ก่อน 20.00 น. ควรจัดรายการโดยให้ความรู้สูงหลัง 20.00 น. ก็เป็นรายการข่าวและงานบ้านเมือง

ทางค่านับเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงานรายการเกี่ยวกับรายการค่านับการศึกษาไม่มีการปรับรายการใดที่สนใจเลย นอกจากหน่วยงานบางแห่งเท่านั้น คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ไม่ถึง 5 %

2. ท่านเห็นว่าควรมีการสอนหนังสือทางโทรทัศน์หรือไม่ หากมีควรจัดอยู่ในรูปใด

เสริม เชนสงวน ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์สี่ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า

"ควรจะมี โดยการจัดในรูปแบบให้ความรู้และความบันเทิงควบคู่กันไป เพื่อให้คนดูได้ติดตามรายการโดยไม่มีการเบื่อ และทางสถานีกำลังร่วมมือกับทางสถานีไทยทีวีช่อง 9 นำรายการความรู้รอบตัวอีกอย่างหนึ่ง นั่นคือ ข่าว จะทำรายการข่าว แบบรวดเร็ว คือ

ปีการถ่ายภาพขาวที่เกิดขึ้นสด ๆ พร้อมกับบันทึกเสียงในเหตุการณ์นั้น นำออกเผยแพร่ภาพอย่างรวดเร็ว หากอยู่ต่างจังหวัดก็จะให้มีการรายงานข่าว โดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ออกรายการทันที"

พ.อ.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และหัวหน้าฝ่ายจัดรายการ ให้ความเห็นว่า

"ควรจะมี แต่จัดในรูปแบบของสารบบบันเทิงไม่จัดแบบให้การศึกษโดยตรง เพราะจะทำให้คนดู คุณน้อย สถานีควรจัดในลักษณะบันเทิงล่อใจ คือ ไม่บันเทิงโดยตรง ก็เป็นประเภทเกมส์ เพราะคนต้องการติดตามรายการประเภทเกมส์ เพราะคนอยากดูเพราะชนะ"

สรรพศิริ วิริยะศิริ ผู้จัดการบริษัทไทยโทรทัศน์ ตอบคำถามร่วมกับประสงศ์ ละออ ปักหมื่น ผู้อำนวยการสถานีไทยทีวีช่อง 9 ให้ความเห็นว่า

"ทางสถานีก็ได้จัดทำรายการประเภทนี้อยู่แล้ว มาเป็นระยะเวลาแล้ว และในปัจจุบันก็ยังดำเนินงานด้านนี้อยู่ แต่ในการจัดรายการเกี่ยวกับการสอนหนังสือโดยตรง ก็อาจเป็นการนำเบ็ดหน้า เพราะผู้ชมอาจจะเป็นผู้ชมอยู่เพียงกลุ่มเดียว ทางสถานีกับผู้ร่วมรายการจึงหาวิธีใหม่ ๆ มาจัดรายการโดยเป็นการให้ความรู้ และสาระประโยชน์ที่ทุกคนสามารถดูได้ ดูแล้วไม่เบื่อ เพราะแทรกรายการบันเทิงและรายการสนุก ๆ ที่ให้ความรู้ควบกันไปด้วย

ชาติเชื้อ กรรมสุต กรรมการและผู้จัดการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ให้ความเห็นว่า

"ควรมีโดยประกอบการสอนหลาย ๆ อย่าง การบรรยาย และการฉายภาพยนตร์ การบรรยาย อย่างเดียวทำให้คนเบื่อหน่าย การมีการสอนหนังสือทางโทรทัศน์อย่าทำในลักษณะการศึกษาบริสุทธิ์ เพราะจะทำให้คนดูน้อย ยิ่งผู้ดูเป็นเด็กก็ยิ่งไม่เห็นความสำคัญ ต้องมีการล่อใจและถ้ารัฐบาลจะดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชน ก็จะทำได้อย่างดี เพราะทุก

กระทรวงมีหน่วยงานที่เผยแพร่อยู่แล้ว หากจัดรายการทางด้านความรู้รอบตัวที่เป็นพื้น ๆ เช่นการทำสวนครัว หรือวิชาชีพหลักสูตรสั้น ๆ ไม่ต้องต่อเนื่องก็ได้"

3. การนำรายการบันเทิงมาแทรกควรทำโดยวิธีใด

เสริมเชยสงวน ผู้อำนวยการสถานีไทยโทรทัศน์ช่อง 3 ให้ความเห็นว่า "ใช้วิธีสอดแทรกความรู้และการบันเทิง โดยใช้หลักจิตวิทยาที่คิดว่าจะทำให้ผู้ชมติดตามรายการมากที่สุด นั่นคือ พยายามนำของที่ไม่เคยพบเห็นแปลกใหม่ ไม่เหมือนคนอื่น เช่น การถ่ายทอดจรวดพอลโล เมื่อหลายปีก่อน เป็นต้น"

พ.อ.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และหัวหน้าฝ่ายจัดรายการ ให้ความเห็นว่า

"ทำในลักษณะตอนต้นที่บอกไว้ คือ ทำได้หลายแบบ หากทำเป็นเกมส์ก็ดีกว่า การนั่งพูด คือ ไม่ให้ออกนั่งพูดให้เป็นเกมส์ แต่เป็นการแข่งขันกันแบบรายการพิเศษๆ แต่ก็นั่นแหละ ที่คนจะนิยมดูบางกลุ่ม หรือบางประเภท เพราะคนทั้งหมดคงไม่สนใจในรายการประเภทนี้"

รายการต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ เราก็แทรกในลักษณะการบันเทิงได้หลายอย่างที่เคย และทางฝ่ายจัดการของช่อง 7 พยายามทำเช่นนั้น เพราะการให้ความรู้แต่เพียงอย่างเดียวไปไม่รอด ถ้าพูดเรื่องกฎหมายอย่างเดียว คนก็ไม่สนใจ สู้ใช้วิธีแข่งขันกันตอบปัญหาด้วยวิธีให้เลือกข้อที่ถูกที่สุด ใครตอบถูกก็ถอดไม่ได้ รายการให้ความรู้ก็รายการหนึ่งซึ่งแทรกการบันเทิงไปในตัวด้วยคือ รายการออกเตอร์อุทิศ แนะนำคนครไทย ซึ่งเป็นรายการที่ได้ผลมาก เพราะให้ความรู้ สลับกับการบันเทิงไปด้วยในตัว

พ.อ.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ ได้ชี้แจงถึงเหตุผลที่ว่า การจัดรายการบันเทิงแทรกในรายการเกี่ยวกับการศึกษาคือ วัตถุประสงค์และโทรศัพท์ ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์

ทางคำสื่อสารมวลชน อย่างไรก็ตามจะถือว่าเป็นประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่รับก็มี"

สรรพศิริ วิริยะศิริ ผู้จัดการบริษัทไทยโทรทัศน์ ตอบคำถามร่วมกับ ประสงค์ ละออปกิณ ผู้อำนวยการสถานีไทยทีวีช่อง 9 ให้ความเห็นว่า

"มีอยู่หลายวิธี คือ การนำการบันเทิงแล้วนำความรู้ปะปนกัน ดังที่สถานีได้กระทำอยู่ อย่างไรก็ตาม ทางสถานีจะมีการนำรายการใหม่เพิ่มขึ้น รายการที่จะเพิ่มขึ้นมาใหม่นี้ คือ รายการ "วันสำคัญจากปฏิทิน" อันเป็นรายการที่นำเรื่องการศึกษาหลาย ๆ แขนงมาแทรกเป็นรายการโดยตรง เช่น วันคริสมาสต์ก็จะนำเรื่องเกี่ยวกับคริสมาสต์ เพลงคริสมาสต์ ผู้เป็นวิทยากรทราบเรื่อง รูปคริสมาสต์ มาบรรยายพร้อมกับใช้เทคนิคต่าง ๆ ประกอบให้รายการเป็นที่น่าสนใจ ส่วนวันสำคัญอื่น ๆ ก็จะทำในลักษณะนี้ และจะพิเศษยิ่งขึ้นถ้านั้น หากว่าในวันสำคัญในวันนั้น ได้มีสถาบันใดสถาบันหนึ่งจัดรายการที่สถาบันแห่งนั้น ทางไทยทีวี ช่อง 9 ก็จะทำกล่องส่งไปฉายในเหตุการณ์นั้น ออกอากาศสด ๆ ทันที"

อีกอย่างหนึ่ง ก็จะทำรายการใหม่ ๆ ที่ให้ความรู้ เช่น ทางด้านข่าวและการจัดรายการประเภทต่าง ๆ

ชาติเชื้อ วรรณสุต กรรมการและผู้จัดการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 สี ให้ความเห็นว่า

"ควรจัดทำเป็นอย่างยิง และควรเป็นรายการสด มากกว่าเป็นหนังชุดเพราะหากเป็นหนังชุด ก็จะไม่ค่อยดี เนื่องจากต้องต่อเนื่องกัน ในการจัดรายการ เราควรมีสิ่งทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ความบันเทิง และมีความสัมพันธ์กับทางบ้าน เช่น มีการเขียนจดหมาย หรือมีการโทรศัพท์โต้ตอบกัน แต่ทางโทรศัพท์ก็อาจจะมีปัญหา หากพูดไม่สุภาพ หรือ นำไปก็จะทำรายการให้เกิดความเสียหาย

ในการจัดรายการการศึกษาโดยแทรกความบันเทิงเข้าไปนี้ ควรมีเทคนิคต่าง ๆ กัน เพื่อให้ความสนใจในรายการ เช่น มีการสไลด์ และภาพประกอบ การจัดรายการชนิดนี้จะให้

ความรู้ใดหลายอย่าง เช่น การบันทึกด้วยการร้องเพลง ทำให้เกิดความประทับใจและเป็นการสอนเรื่องเพลง และประวัติทางศิลปะต่าง ๆ รายการอีกอย่างหนึ่งน่าจะทำคือรายการทางแมกน โดยให้ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อแมกน

อีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญคือทำเป็นพวก Variety เช่นมีการคุยกันเชิญบุคคลที่เก่งในด้านต่าง ๆ เข้ามาร่วมพร้อมกับสัมภาษณ์ แล้วแสดงผลงานทางด้านนั้น ๆ ของเขา รายการนี้จะสนุกหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้ป้อนคำถาม"

สมจินต์ ชุรรมทัต แห่งฝ่ายรายการสถานีไทยทีวีช่อง 9 ให้ข้อคิดเห็นในการแทรกการความรู้ทางด้านการบันทึก เช่น รายการแนะนำอาชีพ ก็ให้มีการโชว์ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การตรวจแบคทีเรีย ก็ทำการสาธิตเหมือนอธิบายให้ดูจริง ๆ มีระยะเวลาประจำเหมือนตารางสอน มีตารางคู่มือ ทำให้คนเข้าใจง่าย ๆ

ทางด้านดนตรีไทยก็นำการสอนดนตรีไทย นำการบรรเลงพร้อมกับนำเรื่องราวที่น่าสนใจ เรื่องที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์มาเปรียบเทียบกัน

4. รายการทางด้านการศึกษาควรวัดในระหว่างเวลาไหน

เสริม เขยสงวน ผู้อำนวยการสถานีไทยโทรทัศน์สี่ช่อง 3 ให้ความคิดเห็นว่า "เวลาที่คิดว่าในช่วงการจัดที่เห็นว่าเหมาะสม คือ ไม่คึกไปนัก อย่างไม่ก็ตาม ก็ต้องคำนึงถึงช่วงระยะเวลาที่สถานีจะมีรายได้ในช่วงนั้น ซึ่งขณะนี้ตนได้พยายามคิดรายการเกี่ยวกับการศึกษา รายการที่มีสาระ เป็นประโยชน์ต่อคนชม นำมาจัดเพิ่มขึ้นอยู่"

พ.อ.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และหัวหน้าฝ่ายจัดรายการ ให้ความเห็นว่า

"ควรวัดในเวลาเย็น เพราะคิดว่าเป็นเวลาเหมาะสม ตามธรรมดาเด็กหรือผู้ทำงานทั่วไป ก็กลับบ้านไม่เกิน 17.30 น.อยู่แล้ว หากไปจัดรายการในเวลาค่ำ ๆ ก็ควรคำนึงถึงรายได้ของสถานีด้วย เพราะหากสถานีจัดรายการการศึกษาอย่างเดียว ก็เป็นการจัดเสนอแก่คนที่ต้องการความรู้เพียงกลุ่มเดียว ซึ่งในช่วงนี้คนส่วนมากต้องการทางด้านการผ่อนคลายสมองและการบันเทิง"

สรรพศิริ วิริยะศิริ ผู้จัดการบริษัทไทยโทรทัศน์ ตอบคำถามร่วมกับ ประสงค์ ละออภิณ ผู้อำนวยการสถานีไทยทีวีช่อง 9 ให้ความคิดเห็นว่า

"ตามธรรมดาแล้วควรจัดตั้งแต่เย็นแต่ไม่เกินเวลาข่าว เพราะเวลาข่าวถึงแม้ว่าจะเป็นรายการให้ความรู้ เป็นการศึกษาชนิดหนึ่ง แต่ก็ เป็นช่วงเวลาที่มี การบันเทิง นอกจากนั้นควรจัดในระยะ เวลารวันหยุด"

ชาติเชื้อ วรรณสุต กรรมการและผู้จัดการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ให้ความคิดเห็นว่า

"ควรจัดในเวลาว่างงานของแม่บ้าน และเวลาเย็น"

5. หากรัฐบาลกำหนดให้ทุก ๆ สถานีมีการจัดรายการทางด้านการศึกษานั้น ท่านเห็นด้วยหรือไม่

เสริม เชนสงวน ผู้อำนวยการสถานีไทยโทรทัศน์ช่อง 3 ให้ความคิดเห็นว่า

"เห็นด้วย เพราะ ทำให้ประชาชนได้ชมรายการดีและเป็นสาระ แต่ก็ควรคำนึงถึงด้วยว่า รายการนั้นใครจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เนื่องจากสปอนเซอร์ไม่ค่อยจะสนใจในรายการพวกการให้การศึกษาโดยตรง ซึ่งก็คิดว่าหากมีการจัดรายการประเภทนี้จริง รัฐบาลควรจะมาเป็นผู้อุปการะรายการ"

พ.อ.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และหัวหน้าฝ่ายจัดรายการ ให้ความคิดเห็นว่า

"เห็นด้วยและหากให้ได้แล้ว รัฐบาลควรมอบให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจัด ทั้งนี้เพื่อความรู้อย่างถูกต้อง และอีกประการหนึ่ง ทางสถานีก็อาจจะยังมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ

สรรพศิริ วิริยะศิริ ผู้จัดการบริษัทไทยโทรทัศน์ ตอบคำถามร่วมกับ ประสงค์ ละออภิณ

"เห็นด้วย เพราะจะทำให้รายการดี มีคุณค่าเป็นประโยชน์แก่ผู้ชม แต่ก็หนักใจ เพราะทางสถานีคงดำเนินการเองไม่ได้ รัฐบาลควรดำเนินการ โดยสถานีเป็นตัวกลาง"

ชาติเชื้อ กรรณสุต กรรมาการ และ ผู้จัดการสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ของ 7 ให้ความคิดเห็นว่า

ขึ้นอยู่กับอุปสรรคต่าง ๆ หากรัฐบาลเป็นผู้จัดเองก็ดี เพราะเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันปัญหาต่าง ๆ ของสถานีเกิดจาก

ก) รายได้ของสถานีขึ้นอยู่กับค่าโฆษณา และการหาโฆษณาของสถานี โทรทัศน์ในประเทศไทยไม่รวมกัน (Join) ทำให้เกิดการแย่งตัดราคากัน ด้วยเหตุนี้สถานีจึงจำเป็นต้องจัดรายการอื่น เพื่อจะหาโฆษณาอันเป็นรายได้เข้าสถานี

ข) รายการประเภทการศึกษา ทำให้สถานีไม่มีรายได้ เพราะหน่วยงานของรัฐบาลส่วนมากเป็นคนขอมา ซึ่งตรงกันข้ามกับต่างประเทศ เพราะมีการเก็บภาษีจากเครื่องรับ ทำให้จ่ายค่าโฆษณาในรายการนั้น ๆ และในต่างประเทศก็ไม่มีเวลาให้ฟรี ๆ เหมือนของไทย นอกจากรายการกุศล

6. ถ้าหากรัฐบาลให้จัดรายการในระยะเวลาเดียวกัน ท่านเห็นด้วยหรือไม่

เสริม เขยสงวน ผู้อำนวยการสถานีไทยโทรทัศน์ช่อง 3 ให้ความคิดเห็นว่า

"ไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้ไม่มีการแข่งขันกัน หากคนดูปิดเครื่องรับโทรทัศน์ในช่วงระยะเวลานั้น ก็ไม่มีประโยชน์อะไร"

พ.อ.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ของ 7 และหัวหน้าฝ่ายจัดรายการ ให้ความคิดเห็นว่า

"หากให้จัดพร้อม ๆ กันในเวลาเดียวกันก็ต้องเสียค่างบประมาณ ค่าเช่าเวลา ค่าโปรแกรม ทำให้เกิดมีการเปลืองเปล่าเมื่อเปลืองเปล่าก็ไม่ใช่เป็นการเปลืองเปล่าครั้งเดียว แต่เป็นการเปลืองเปล่าตลอดไป เช่น การตั้งโฆษณาแต่ให้ต่างสถานีจัดด้วยกัน เป็นคนละรายการ ก็เป็นการดีกว่า อย่างไรก็ตามก็หนักใจ เรื่องการผลิตรายการ เพราะรายการชนิดนี้ผลิตยาก ต้องใช้สต๊าฟใหญ่ ซึ่งเรื่องต่าง ๆ ในการให้จัดโปรแกรมเกี่ยวกับทางการศึกษา ทางสถานีเห็นด้วย แต่ทางสถานีก็มีอยู่หลายสถานี กลัวว่าจะขาดแคลนค่านการเงิน

และถ้าหากรัฐบาลเก็บเงินจากเจ้าของเครื่องรับ เพื่อที่จะมาในการจ่ายบริการอันเป็นผลประโยชน์ต่อประชาชน จากเจ้าของเครื่องรับที่นั่นวันจะมีมาก หรือให้รัฐบาลเป็นสปอนเซอร์รายการเหล่านี้โดยออกพระราชบัญญัติเก็บเงินจากค่าเครื่องรับ

สรรพศิริ วิริยะศิริ ผู้จัดการบริษัทไทยโทรทัศน์ ตอบคำถามร่วมกับ ประสงฆ์ ละอองปัทม ผู้อำนวยการสถานีไทยทีวีช่อง 9 ให้ความคิดเห็นว่า

"ไม่เห็นด้วย เพราะควรจะมีการแข่งขันกัน"

ชาติเชื้อ วรรณสุต กรรมการและผู้จัดการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 สี ให้ความคิดเห็นว่า

"ไม่ควรจัดเวลาพร้อมกัน ควรต่างคนต่างจัด เพื่อเป็นการแข่งขันและให้รายการมีคุณภาพยิ่งขึ้น"

รายการที่ทุก ๆ ช่องได้รับความนิยมมากที่สุด

- (1) ภาพยนตร์ไทย (2) ภาพยนตร์ญี่ปุ่น

ความเห็นทางคำสอนมวลชน

นางอุณจิตต์ ชีระปลัดมณี

หัวหน้าชาวการศึกษา น.ส.พ.ไทยรัฐ ที่ได้ลงข่าวเกี่ยวกับการจัดการ
โทรทัศน์การศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ได้ให้ความเห็นว่า ชมโทรทัศน์ 2-3 วันต่อสัปดาห์
และชอบชมในวันหยุดราชการมากที่สุด โดยชมตั้งแต่เวลา 19.00 น. ขึ้นไป สนใจใน
เรื่องข่าวในประเทศ และข่าวนอกประเทศ

สถานีโทรทัศน์ที่ชมชมมากคือสถานีไทยทีวีช่อง 9 (ช่อง 4 เค็ม) เนื่องจาก
มีข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ และสัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจ เหตุที่ชอบดูรายการ
ต่าง ๆ เพราะในช่วงเวลานี้ไม่ได้ทำอะไร ฉะนั้นจึงมาดูโทรทัศน์ ซึ่งทำให้ได้ประโยชน์
จากการรู้ความเคลื่อนไหวของสังคม และเหตุการณ์ประจำวัน แต่ก็น่าเบื่อหน่ายที่โทรทัศน์
มีโฆษณามากเกินไป

ทางด้านการจัดการเกี่ยวกับการศึกษานั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและควร
จัดการโดยแทรกความรู้ลงไปในการบันเทิงดังนี้

1) ในการจัดการต่าง ๆ เช่น การอภิปราย หรือการสอนหนังสือ ควรมี
ภาพสไลด์ที่เกี่ยวกับเรื่องราวประกอบ ที่ไม่ให้น่าเบื่อหน่าย

2) รายการควรจะจัดในช่วงระยะเวลา 19.00-20.00 น.

3) ในระหว่างมีการสอน นอกจากฉายสไลด์แล้ว ควรจะมีบทเรียนเผยแพร่
ให้ทราบความมุ่งหมายของวิชานั้น จะเป็นการเขียนย่อ ๆ ลงใน น.ส.พ. ก็ได้

4) ควรนำวิชาการสอนภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษาเป็นวิชาสำคัญมากกว่าวิชา
อื่น ๆ และไม่จำเป็นต้องเป็นการสอนโดยตรง แต่มาในลักษณะเช่น การพาไปเที่ยวสถานที่
ต่าง ๆ แล้วมีการซักถาม อันจะช่วยทางด้านต่าง ๆ หลายด้านจากการนำไปพบของจริง เช่น
การพาไปดูกีฬา ก็เห็นมีการเล่นกีฬา และมีการซักถาม การไปชมสถานที่ประวัติศาสตร์ ก็รู้
ลักษณะดังกล่าวนี้เช่นกัน

นายจรงค์ จันทรรัก

หัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือรายเดือน "กามเทพ" และมีผลงานธุรกิจทางโทรทัศน์และวงการบันเทิงให้ความเห็นว่า ใ้คอบจะชอบชมรายการโทรทัศน์มากนัก เพราะราคารายการโฆษณา แต่ถ้านักดูตั้งแต่เวลา 19.00-22.00 น. สนใจเรื่องข่าวและดนตรี

ชอบดูรายการสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง ไม่จำกัดว่าช่องใด เพราะดูรายการที่เห็นว่าสนุก รายการโทรทัศน์มักจะเป็นรายการบันเทิงจำพวกภาพยนตร์มากกว่ารายการให้ความรู้

สำหรับรายการเกี่ยวกับการศึกษานั้น แม้จะไม่ค่อยได้พบเห็นอะไร ทางโทรทัศน์ นอกจากมีการอภิปราย และก็ไม่ค่อยสนใจเรื่องการอภิปราย เพราะรู้สึกว่บางคนพูดน่าเบื่อพร้อมกันนั้นได้ให้ความเห็นว่าโทรทัศน์ควรให้ความรู้และการศึกษาแก่ผู้ชม แต่ไม่ใช่เป็นเรื่องเกี่ยวกับบทเรียนทั้งหมด

พร้อมกันนั้นได้ให้ความเห็นว่าหากจะให้ทางด้านความรู้มาทางด้านการบันเทิงควรจะทำดังนี้

1. พยายามจัดในลักษณะการสร้างภาพยนตร์หรือละคร แต่ใส่คติไว้ซึ่งทำให้ไม่เบื่อ คนดูก็สามารถทราบคติ อาจจะได้ความรู้ ในความหมายของคติ และทำให้เรียนรู้ทันโลก หรืออุปนิสัยใจคอของคน
2. ควรจัดทางด้านส่งเสริมสติปัญญาแก่คนดู เช่นปัญหาชิงรางวัลในลักษณะเป็นเกมส์และมีสาระ
3. ในรูปของทัศนศึกษา แต่ไม่ใช่ท่องเที่ยวความสถานที่หรือตามเมือง แต่เป็นโรงงาน หรือ วัง ทิวทัศน์ และอุตสาหกรรมต่าง ๆ
4. สาขิตเรื่องต่าง ๆ ให้คนเห็นจริงเห็นจัง เช่น การแสดงดนตรี มีการเล่นและอธิบาย การเล่นกีฬา และอธิบายอย่างละเอียด

นายสุทินันท์ ดารวพินิจธรรม ผู้อำนวยการหนังสือพิมพ์บันเทิง ให้ความเห็นว่ารายการโทรทัศน์ปัจจุบัน เป็นรายการธุรกิจทางภาพยนตร์ การบันเทิง และกีฬา มวย เป็นส่วนใหญ่ คงจะเห็นว่ามีการโฆษณาสลับกับสิ่งที่กล่าวมาตลอดเวลา

ชอบดูรายการตั้งแต่หัวค่ำ และสนใจเรื่องข่าว เพราะได้ความรู้ดี ไม่สนใจรายการภาพยนตร์ญี่ปุ่น หรือภาพยนตร์ไทย

ในเรื่องการศึกษา เห็นว่า โทรทัศน์ไม่ค่อยจะให้สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา นัก ตรงกันข้าม ทำให้จิตใจของเด็กหมกมุ่นอยากกระทำตามโทรทัศน์มากกว่า เรื่องเกี่ยวกับการศึกษาจึงไม่ค่อยมี เพราะเป็นเรื่องของธุรกิจที่จะต้องกระทำตามใจผู้อุปถัมภ์รายการ ซึ่งมีอิทธิพลต่อรายการและของสถานนี้อยู่มาก รายการเกี่ยวกับการศึกษา จึงขาดความเอาใจใส่ คนสนใจน้อยเนื่องจากได้เวลาไม่เต็มและแทบจะไม่ค่อยมีรายการให้ดู ยกเว้นแต่ตอนกลางวัน ซึ่งก็มีบรรยากาศไม่น่าดู นักเรียนส่วนมากก็ไปโรงเรียนและถึงแม้ว่าโทรทัศน์การศึกษาจะให้ประโยชน์ด้านความรู้โดยตรงและโดยทางอ้อมก็ตาม คนก็ไม่สนใจมากนัก เนื่องจากไปสนใจรายการอื่น ๆ เสียแล้ว และทางสถานีก็ไม่ได้คิดจะทำแต่ประการใด

พร้อมกันนั้นก็ให้เห็นด้วยกับการนำความรู้ต่าง ๆ แทรกในการบันเทิงโดยให้ข้อคิดเห็นในกรรพาทังนี้

1. อย่าสอดแทรกวิชาการมากเกินไป ค่อย ๆ ทำค่อย ๆ ไป
2. ให้รัฐกำหนดเวลาให้ทุกสถานีมีรายการเป็นประโยชน์ต่อคนดูอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง ในเวลาตั้งแต่ 17.30-19.30 น. ช่วงใดช่วงหนึ่งในเวลานั้น
3. ให้รัฐติดต่อขอความร่วมมือจากสถาบันต่าง ๆ นำรายการที่เป็นประโยชน์ตามที่รัฐเห็นควย

นายจักรสิงห์ ประภาสะโนบล

หัวหน้าข่าวบันเทิงหนังสือพิมพ์ "ดาวสยาม" และมีผลงานทางด้านกรับันเทิงให้ข้อคิดเห็นว่ารายการโทรทัศน์ในปัจจุบันยังไม่ดีพอ และควรมีการปรับปรุง ตนเองชอบดูโทรทัศน์แต่ก็ไม่ค่อยจะมีเวลามากนัก ชอบรายการทั่ว ๆ ไปไม่เจาะจง เห็นด้วยในการนำความรู้แทรกในการบันเทิง แต่ไม่ได้อธิบายรายละเอียด

นายอุดม อปรกรณ์ บรรณาธิการข่าวบันเทิงและวิจารณ์เรื่องเกี่ยวกับการบันเทิงของ น.ส.พ.ประชาธิปไตย ให้ความเห็นว่า ตามปกติชมโทรทัศน์เกือบทุกวัน โดยชมตั้งแต่เวลา 20.00 น. สนใจในรายการ ข่าวต่างประเทศ หรือวิเคราะห์ข่าว ภาพยนตร์ต่างประเทศ เพลงหรือดนตรีอื่น ๆ ชอบชมรายการของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ช่อง 5 สี) โดยดูรายการที่เป็นรายการบันเทิง รายการพิเศษ เพลงและดนตรี ที่ดูเพราะให้ความเพลิดเพลินมากกว่าให้ประโยชน์ เพราะรายการที่เป็นประโยชน์ที่ดูใจแล้วไม่ค่อยจะมี และในบางครั้งก็เบื่อมาก เพราะเปิดรายการทุกช่องแล้วไม่มีรายการอะไรดูใจเลย ถ้า देखิผู้มีรายการดูใจ ก็มีรายการโฆษณาเสียจนน่าเบื่อ

สำหรับรายการเกี่ยวกับการศึกษาและให้ความรู้โดยการแทรกการบันเทิงเข้าไปด้วยนั้น เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นว่าควรจัดในรายการตั้งแต่เวลา 19.00 น.-20.00 น. พร้อมกันนั้นได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่ารายการในระหว่างปิดภาคเรียนเช่น "โรงเรียนฤดูร้อน" คนไม่ค่อยสนใจมาก เพราะไปจัดในเวลากลางวัน และเห็นว่าไม่ควรจะจัดสอนหนังสือทางโทรทัศน์

สำหรับรายการโทรทัศน์การศึกษาที่ควรแทรกความรู้ในการบันเทิงควรจะทำโดยวิธีดังนี้

1. ให้คนดูได้รับความรู้จากโทรทัศน์ในลักษณะการบันเทิงเพราะได้ทำงานมาหนักเหนื่อยทั้งวัน ต้องการผ่อนคลายทางด้านอารมณ์มากกว่า
2. ให้คนดูได้มีความนึกคิดไปกับปัญหา ที่จัดรายการทางโทรทัศน์ เช่นรายการลัดไก

3. ควรนำความบันเทิงต่าง ๆ มาจัดเป็นรายการแล้วแทรกความรู้ที่ละเอียด
ในรายการนั้น ซึ่งก็มีอยู่ด้วยกันหลายแบบ

4. เรื่องการพากษ์ภาพยนตร์ต่างประเทศ ควรหาผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา
ให้เขาทำคิและรู้เรื่อง อันเป็นประโยชน์ด้านการใช้ภาษาที่ถูกต้อง
นับเป็นการให้ความรู้ทางอ้อม

นคร วีระประวัติ แห่งฝ่ายข่าวบันเทิง น.ส.พ. เกล็นิวส์ และมีผลงานทาง
ด้านวิจารณ์ภาพยนตร์ และทางโทรทัศน์ให้ความเห็นว่า ตามปกติชมรายการโทรทัศน์ใน
วันหยุดราชการตอนเที่ยงและวันธรรมดา ตั้งแต่เวลา 20.00 น. เป็นต้นไป สนใจใน
รายการข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ การวิเคราะห์ข่าว และการศึกษา

รอบดูรายการศึกษาที่จัดโดยสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 (ช่อง 4 เดิม) เพราะได้
ความรู้และความบันเทิงดี ไม่น่าเบื่อ ทำให้ได้รับความรู้โดยทางอ้อม และได้นำความรู้ที่
ได้รับจากโทรทัศน์ไปปฏิบัติงานคล่องขึ้น เนื่องจากรู้เรื่องต่าง ๆ เช่น ข่าว และการให้
ความรู้รอบตัว

สำหรับรายการโทรทัศน์การศึกษาหรือการสอนให้ความรู้ไม่ว่าโดยตรงหรือ
โดยทางอ้อมนั้น เป็นสิ่งที่ควรจะทำอย่างยิ่ง มิฉะนั้นจะทำให้รายการเบื่อน่าย เพราะ
ซีเก็จฟังการสอนหนังสือ

รายการที่เห็นว่าควรแทรกในรายการบันเทิง

1. รายการบันเทิงแต่ละรายการ ควรจะจัดรายการให้ความรู้โดยทางอ้อม
แทรกลงไปด้วย เช่น ภาพยนตร์หรือรายการทางประวัติศาสตร์ก็ควรจะอธิบายเรื่องราว
ที่เกิดขึ้น หากมีภาพประกอบจากของจริงที่ยังเหลืออยู่ก็ยิ่งดี

2. รายการโทรทัศน์เกี่ยวกับการศึกษาหรือการให้ความรู้ทางอ้อมควรจัดใน
เวลาเย็นหรือค่ำ และในการดำเนินรายการไม่ควรมีการโฆษณาแทรกจนเกิดความรำคาญ
หรือก่อนรายการก็ไม่ควรมีการโฆษณาที่มากเกินไป

3. รายการควรเป็นรายการสด ใหญ่คุณมีส่วนคิดหรือมีความสัมพันธ์กับทางรายการ เช่น การตามปัญหาในคำรายการต่าง ๆ ก็มีการตามกับตัวผู้ชม อาจเป็นห้องส่ง หรือทางจดหมายหรือทางโทรศัพท์ก็ได้ และในระยะเวลาปัจจุบัน **ควรมีการสอนภาษาอังกฤษด้วย**

บรรณพิภพ ชนะ เรื่อง หัวหน้ากองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ "สยามบันเทิง" และใช้นามปากกาว่า "วีเฟลค" มีผลงานในหนังสือหลายฉบับ

ชอบดูรายการทุก ๆ สถานีโทรทัศน์ แต่ส่วนมากดูเพราะต้องการพักผ่อนสมองมากกว่า รายการโทรทัศน์ที่เรื่องน่าสนใจหลายอย่าง แต่ทางบ้านส่วนที่ชอบมากคือชอบข่าว ก็กับการฟังดนตรีที่เล่นเพลงช้า ๆ โดยดูตั้งแต่ 20.00 น. เป็นต้นไป เป็นส่วนมาก

รายการโทรทัศน์การศึกษาหรือการให้ความรู้ นั้น เห็นว่าควรจัดในเวลากลางวันหรือเย็น เพราะ ตั้งแต่เวลาค่ำมักจะเป็นรายการที่คนดูเพื่อการพักผ่อนมากกว่า จึงอยากให้เวลาตั้งแต่ค่ำจัดในลักษณะการบันเทิง

สำหรับความเห็นในเรื่องการจัดโทรทัศน์การศึกษาในแบบบันเทิงนั้น เห็นด้วย เพราะจะเป็นการดึงดูดใจคนสนใจรายการมากกว่าที่ผ่านมา และควรจัดตอนกลางวันด้วยลักษณะดังนี้

1. ควรให้ความรู้เมื่อให้ความรู้หนักแล้ว ก็อย่าให้หนักอีกควรค้นด้วยรายการเบา ๆ เช่น การพลศึกษา ร้องเพลง หรือเล่นดนตรี
2. อย่าพยายามสร้างห้องโทรทัศน์ให้เป็นห้องเรียน แต่ต้องให้เด็กรู้สึกว่าจะอยู่ในลักษณะพูดคุยกันตามธรรมชาติ ๆ มากกว่า
3. ควรมีการละเล่นให้สนุกสนาน และบางอย่างเด็กทางบ้านสามารถเข้าใจว่าตนเองอยู่ในรายการนั้นด้วย เช่น การแข่งขันฟุตบอล ก็จะส่งเสียงเชียร์ หรือการร้องเพลงก็ให้เด็กทางบ้านร้องคู่กันไปด้วย
4. ควรหาอุปกรณ์ในการจัดฉากทางโทรทัศน์ที่น่าสนใจ เช่น มีสิ่งประกอบฉากมีเสียงประกอบ มีการใช้แสง เข้าประกอบรายการ เป็นต้น.

รายการโทรทัศน์ให้ความรู้โดยตรงและทางอ้อมในสายตาของสปอนเซอร์

นายสีบตระกูล สุนทรธรรม ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีการเงิน บริษัทล็อกเลย์ (กรุงเทพฯ) จำกัด ไทชอติค

(1) ยังไม่มีการจัดรายการให้ความรู้เพียงพอ หากทำดี ๆ แล้วก็สามารถทำได้ เท่าที่มีการสำรวจ (Survey) ก็ยังไม่มี

(2) เวลาจัดมีผลกระทบกระเทือนเพราะไปจัดตอนเย็น

(3) เท่าที่เป็นอยู่มีการสอนซ้ำกันระหว่างโรงเรียนกับโทรทัศน์

(4) รายการยังไม่เข้าขั้นมาตรฐาน มักจะเป็นการสอนจนเกินไป

(5) สินค้าของบริษัทไม่เหมาะแก่ผู้ดูที่ส่วนมากเป็น เด็กนักเรียนและนิสิต

นักศึกษา

น.ต.ถาวร ชนะภัย ที่ปรึกษาฝ่ายประชาสัมพันธ์บริษัท เอสโซ่ ให้ความเห็นว่า

(1) เนื่องจากเวลาของโทรทัศน์เป็นรายการที่มีค่ารายการเกี่ยวกับการศึกษา จึงต้องใช้เวลามากกว่าจะมีเวลาว่างก็จะทำให้สปอนเซอร์มาก

(2) ลงทุนไปแล้วจะไม่ได้ผลตอบแทนมา

(3) การใช้การศึกษาต้องใช้เวลานานและใช้ช่วงระยะเวลาอันยาวนาน คนเรา

อ่านจากหนังสือได้

(4) รายการยังไม่น่าสนใจพอ

(5) รายการสกดต่าง ๆ ไม่ว่าเป็นการเชิญผู้เชี่ยวชาญและอภิปรายมักจะซ้ำ

(6) การให้เวลาสำหรับโทรทัศน์ยังไม่เหมาะสม เพราะยังเป็นเกินไปควร

จะเป็นเวลา 18.30 น. ถึงก่อนข่าว เพราะเด็กจะสามารถดูได้ แต่ก็ประสบปัญหาเพราะสถานีถือว่าเป็นเวลาแพง และสถานีเรียกการเช่ารายการแพงก็ไม่ได้

นายประยอม ทองทอง บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ "สายสัมพันธ์" และฝ่ายประชาสัมพันธ์ของบริษัท เซลล์แห่งประเทศไทยให้ความเห็นว่า

(1) ค่าใช้จ่ายแพง สมมติว่าเซลล์เป็นผู้ประกอบการก็จะต้องคิดให้รอบคอบ ไม่ค่อยจะทำรายการนี้สัก แต่ก็มีรายการตอบปัญหาภาษาอังกฤษมุ่งไปยังคนส่วนน้อย

(2) ไม่มีผู้เสนอรายการที่เป็นน้ำพอกใจ ในการที่จะให้โฆษณา

(3) รายการโทรทัศน์อื่น ๆ ไม่มุ่งไปทางการศึกษาเฉพาะนำสนับสนุนอยู่กลุ่มหนึ่ง

(4) รายการการศึกษาลงทุนมาก และต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ และต้องเตรียมงานมาเป็นเวลานาน

(5) ทางเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจพอในการควบคุมรายการต่าง ๆ จะไปจ้างบริษัทโฆษณาจะไม่คุ้มค่าเพราะไม่ได้ติดตามโดยเจ้าหน้าที่ของบริษัทโดยตรง ทำให้คนทั่วไปมองบริษัทว่าฟุ่มเฟือยเกินไป

(6) เงินทุนมากไม่กล้าจะเสี่ยง

(7) การจึกรายการเป็นช่วงเวลาเกินไปไม่เป็นที่ติดตามของคณดู เพราะส่วนมากยังไม่กลับบ้าน

นายสุวิยะ รจิตวิวัฒนา แห่งฝ่ายประชาสัมพันธ์สยามมทรสพ ให้ความเห็นว่า

1. คนยังดูรายการศึกษาเป็นส่วนน้อย
2. การโฆษณาของสยามมทรสพ จะมุ่งไปทางบันเทิงมากกว่าจะให้ เป็นรายการเกี่ยวกับการศึกษา
3. หากจัดในเวลาที่คุณดูไม่มากก็เป็นรายการเสียเปล่า ผู้จัดในช่วงระยะเวลา 19.00-22.00 น. ไม่ได้เพราะมีประโยชน์ทางค่านโฆษณามากกว่า
4. รายการไม่มีอะไรที่จะชักชวนให้คุณสนุก เฟลิดเฟลิน

นายเจียม ลี้มสกลใส ผู้จัดการแผนกสื่อมวลชน และส่งเสริมการขายของ บริษัทโฆษณาลินคัส ให้ความเห็นเกี่ยวกับการที่บริษัทไม่ได้ส่งเสริมการเป็นผู้อุปถัมภ์รายการเกี่ยวกับการศึกษาทางคาบโทรทัศน์ เนื่องจากว่า

1. คนดูรายการประเภทโทรทัศน์การศึกษานี้น้อยมาก จากการสำรวจของ บริษัททำให้บริษัทไม่อยากจะเสี่ยงกับผลลัพธ์ที่ตอบแทนมาน้อยกว่าที่ลงทุน
2. เวลาสำหรับรายการโทรทัศน์การศึกษายังไม่เหมาะสมกับที่บริษัทจะลงทุนโฆษณา เพราะมักจะใช้ช่วงเวลา 17.00-18.00 น. หากจะเลื่อนไปเป็นเวลาตอน ก้าว ค่าใช้จ่ายก็จะแพงยิ่งขึ้น แต่ผลที่ได้มาจะไม่คุ้ม
3. รายการยังไม่มีคุณภาพดีพอ บางรายการเท่าที่สังเกตเหมือนกับรายการ "ไกรทองบ่อน" คือเข้าไปแทรกเพื่อให้เวลาได้เต็ม จึงไม่มีการเตรียมตัวในการจัดรายการ แต่ประการใด ทำให้รายการไม่เป็นที่นิยม
4. รายการมักจะมาในรูปแบบของการสอนหนังสือ และการอภิปราย ทำให้ไม่มีประโยชน์อะไร ต่อการโฆษณาเพราะทำให้คนขาดความสนใจ
5. เขาจัดรายการในสถานีโทรทัศน์ที่คนดูน้อย ก็ไม่มีประโยชน์ซึ่งขอไม่บอก นามว่าเป็นสถานีใด แต่ตัวเลขนั้นบริษัทได้มาจากบริษัทต่างประเทศหนึ่งที่จะจัดการสำรวจ
6. รายการมักจะ เป็นรายการที่ไม่ค่อยมีใครติดตามคอยดูเป็นประจำ และคนไปดูรายการประจำหมด
7. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี

นายณรงค์ ไชกวีธนา ผู้อำนวยการบริษัทสหพัฒนพิบูลย์ ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า

1. ทางบริษัทได้คิดแล้วว่าการให้โฆษณาสินค้าของบริษัทต่าง ๆ ต่อรายการนั้น สินค้าจะเหมาะสมกับคนดูอย่างไร
2. ก่อนจะให้โฆษณาต้องคำนึงว่าใครเป็นผู้ดู ผู้ดูอายุเท่าไร และรายการที่ลงทุนโฆษณาไปนั้น จะได้ผลตอบแทนหรือไม่ โดยเฉพาะรายการเกี่ยวกับการศึกษา คนดูมีไม่มาก จึงไม่ค่อยจะได้ผลในการโฆษณา

3. การโฆษณาทางโทรทัศน์นั้นเป็นธุรกิจ การโฆษณาจึงอยู่ในลักษณะที่หวังผล หากไปโฆษณาผ่านนายกับเด็ก ก็ไม่มีประโยชน์อะไร

นายเล็ก ศรีเลิศรัตน์ แผนกงานพิเศษ แห่งบริษัท เสริมสุข ผู้ผลิตเบปซี่ โคล่า ได้ให้ความเห็นว่า

1. หากเป็นการศึกษาที่ใช้เวลานาน เป็นครึ่งชั่วโมง ก็ต้องใช้ค่าใช้จ่ายมาก
2. เห็นว่ารายการไม่เป็นที่น่าสนใจ
3. คนชอบดูรายการภาพยนตร์ชุดตอน เช่น เวลา 19.30 น. คนสนใจมาก
4. ใช้การให้ทุนการศึกษาแทนการจัดรายการโทรทัศน์ เพราะได้ประโยชน์กว่า
5. ดูแล้วไม่ได้รับความเพลิดเพลิน
6. รายการที่ไคยลที่สุดค่าโฆษณาตั้งแต่ 18.00 น. ถึง 21.00 เพราะเป็นช่วงที่คนดูมาก

นายมงคล ชูชาติ ฝ่ายโฆษณาบริษัทสยามกลการ ให้ความเห็นว่า

- 1) จัดในเวลาใดก็ได้ เพราะเป็นเวลาคน ๆ รายการ คนส่วนมากยังไม่กลับบ้าน และบางคนยังไม่เปิดวิทยุโทรทัศน์
- 2) รายการบางที่ก็ดี แต่ก็ซ้ำกับรายการอื่น ที่น่าสนใจกว่า บางทีก็มีรายการดี ๆ คัดหน้า เช่น สถานีโทรทัศน์อีกช่องหนึ่งมีการฉายภาพยนตร์สนุก ๆ ก่อนรายการโทรทัศน์ที่จะจัด ทำให้คนไม่ได้ติดตามมาก
- 3) จัดรายการนารำคาญ เหมือน ๆ กับที่อื่น ๆ อันซ้ำซาก

นายอดุลย์วิทย์ กิจการ แผนกโฆษณาโรงงานยาสูบ ให้ความเห็นว่า

- 1) คนชมโทรทัศน์มักจะสนใจเรื่องบันเทิงมากกว่าความรู้ จึงเปิดช่องที่มีรายการบันเทิง สปอนเซอร์จึงไม่อยากให้โฆษณา
- 2) การโฆษณาสินค้า ไม่ได้มุ่งไปยังตลาด ผู้สนใจทางความรู้และการศึกษา
- 3) รายการจัดในเวลาไม่เหมาะสม ตรงกับเวลาที่คนส่วนมากยังไม่กลับบ้านหรือบางที่ก็รับประทานอาหารเช้าหรืออาบน้ำ
- 4) หากจัดในเวลาเหมาะสม ค่าโฆษณาก็แพงเกินไป
- 5) รายการไม่คุ้มค่างับจำนวนเงินที่ลงทุนให้โฆษณา

การจะให้จัดรายการโทรทัศน์การศึกษาในรูปแบบบันเทิงตามความต้องการ ของสปอนเซอร์

สี่ตระกูล สุนทรธรรม ให้ความคิดเห็นว่า

1. การสอดแทรก ในรายการตอบปัญหาให้เด็กมีความรู้
2. มาในรูปแบบของการบันเทิงหรือละครพื้นทาง
3. เอาคนที่รู้จักกันแพร่หลายมาพูดเกี่ยวกับการศึกษาหรือความรู้ทั่วไป ถึงคนที่อยู่ในวงการมาพูดในเรื่องที่น่าสนใจ เช่น นำนักกีฬา มาพูดเรื่องอื่น ๆ เช่น การแต่งตั้งก็ได้ เพราะพูดอย่างใจจริง
4. เอารายการเป็นเพลงเข้ามาแทรก ทำให้รู้เรื่องต่าง ๆ เช่นประวัติศาสตร์
5. ตัดชื่อรายการที่เกี่ยวกับการเรียนการศึกษาทิ้ง เพราะถ้าชื่อชื่อเกี่ยวกับการเรียนการศึกษา แตกก็เบื่อ จึงต้องการจัดโดยไม่ให้รู้ตัว
6. คนจัดรายการควรคิดว่าอยู่เสมอ

ประยอม ของทอง ให้ขอคิดเห็นว่า

มีการจัดทำกันหลายแบบ บางรายการเช่น สังคีตภิรมย์ หรือช่อง 3 แทนที่จะใช้เพลงอย่างเดียวกันแนะนำผู้เกี่ยวข้องและเนื้อหาของเพลงที่เราเห็นเพราะว่าการให้ความรู้ไม่สอดคล้องกับการบันเทิง และถ้ามุมาก็คอนที่รายการค่อนข้างไร้สาระ

คนจัดรายการที่ฉลาดและรอบรู้ควร จะแทรกความรู้การศึกษาทุกรายการเราก็แทรกได้แต่ไม่ค่อยจะทำกัน ควรตั้งปัญหาให้ฉลาดไม่ซ้ำซาก

ผู้จัดรายการควรคิดว่าอยู่เสมอ หออะไรมาใส่

น.ศ.ถาวร ชนะภัย ให้ขอคิดเห็นว่า

1. พยายามให้แตกต่างจากห้องเรียน
2. พยายามให้คนชมไม่ถูกบังคับโดยให้คนดูเพลิดเพลินไปด้วย

3. ให้คนได้รับการบันเทิงและเนื้อหาสาระไปด้วย
4. ควรจะเสนอแบบคาพยนตร์ที่มีการวางแผนงานมีจุดหมายก็จะทำให้คนสนใจ
มั่นในการธุรกิจก็ให้การศึกษาอยู่แล้ว
5. ต้องมีการเตรียมตัว เหมือนครูสอนหนังสือ ที่ต้องเตรียมบทเรียน และ
โดยการเตรียมตัว และหากคนที่ไม่มีเวลาจริง ๆ ไม่ใช่มาโดยไม่มีการเตรียมตัว
6. แทรกรายการที่เป็นบันเทิงและเป็นประโยชน์ในวิชาที่จะสอน เช่น นำ
เรื่องเพลงคลาสสิกเก่า ๆ ก็นำเรื่องประวัติของผู้แต่ง มาอธิบายพร้อมแนะนำดนตรีไปด้วย

สุริยะ รจิตวัฒนา ให้ข้อคิดเห็นว่า

1. หาทางจูงใจคนดูโดยใช้รสนิยมแปลก ๆ มาจัดรายการ
2. พยายามให้เป็นการบันเทิงอย่างง่าย ๆ แต่สนุก หากนำคำรามาท่องใน
รายการก็ไม่ดี
3. ควรจัดให้เป็นรายการหลายรส (Variety) ให้ได้เป็นโปรแกรม
ทุก ๆ รายการ หากหนักไปก็ควรทำให้เบา โดยหาสิ่งเบา ๆ เช่น เพลงมาขึ้น
4. ควรใช้เวลาเตรียมการจัด มีการสำรวจความคิดเห็น

ณรงค์ โชควัฒนา ให้ข้อคิดเห็นว่า

1. ต้องจัดรายการที่กินดู ดูกันได้อย่างทั่วถึงไม่ใช่ดูอย่างกลุ่มเดียว และเป็น
การบันเทิงที่น่าสนใจ พยายามปรับปรุงรายการเสมอ
2. หาทางค้นคิดรายการใหม่ ๆ ขึ้นมา และแทรกความรู้แต่ละด้าน ๆ โดยไม่
ให้คนดูได้ทราบ และเป็นความรู้ที่น่าสนใจ เช่น หากเป็นการแข่งขันชกมวย ก็อาจจะอธิบาย
ประวัตินักมวยไทยเก่า ๆ เช่น นายขนมต้ม

เจียม ลิมสกลใส ควรแก้ไขลักษณะทั้ง 7 อย่างที่สปอนเซอร์ไม่สนับสนุนรายการ ส่วนการจัดโทรทัศน์การศึกษาแบบบันเทิงนั้นเป็นสิ่งที่ควรทำ จึงต้องให้คนจัดมีเวลาและความรู้ในการเตรียมตัว และควรเป็นรายการทุก ๆ อย่างไม่ว่า กีฬา ภาพยนตร์ ละคร บันเทิง การตอบปัญหา โดยการนำความรู้สอดแทรกเข้าไป และต้องสอดแทรกความรู้และสิ่งที่ต้องการจะให้รู้เป็นที่น่าสนใจด้วย

เล็ก ศรีเลิศรัศม์ ให้ความเห็นว่า

1. มีการบันเทิงเช่นดนตรี เพราะให้ความรู้ไปในตัว
2. มีการสอนความรู้โดยทางอ้อมและทางตรง สลับกันในรายการที่จัดต่าง ๆ
3. เน้นความรู้ที่ทันต่อการไปข้างหน้า เช่นเฉลยข้อสอบ

มงคล ชูชาติ ให้ความเห็นว่า

1. ควรจัดรายการที่เป็นการบันเทิงแบบคนรอบตัว ๆ ไปพร้อมกับนำความรู้ สิ่งละอันพันละน้อย เช่น การแสดงเพลงพื้นเมือง ก็แสดงทั้งร้องเพลง พร้อมกับอธิบาย เรื่องเกี่ยวกับดนตรี เรื่องเกี่ยวกับเพลงที่จะร้อง เรื่องเครื่องแต่งกาย และวิธีการร้องไปในตัว

2. ต้องมีการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ดู กับ ผู้จัดรายการ เช่นมีการตอบปัญหา ก็มีรางวัลให้ พร้อมทั้งมีการเล่นสนุก ๆ ต่าง ๆ อันเป็นสิ่งที่จะทำให้ความผูกพันกัน

3. เมื่อสนุกก็พยายามจัดให้ดีขึ้น พยายามปรับปรุงรายการอยู่เสมอ และเป็นคนมีไหวพริบ ทำให้รายการไม่น่าเบื่อ

อัครวิทย์ กิจการ ให้ความเห็นว่า

1. รายการโทรทัศน์การศึกษาแบบบันเทิงนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นรายการแต่จะเป็นภาพยนตร์ เช่น สารคดีให้ความรู้ ต่าง ๆ ก็ได้ และจะเป็นสิ่งที่ได้ประโยชน์มากขึ้น หากว่าผู้จัดทำมีการตระเตรียมงาน มีเวลา และมีการค้นคว้า

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์บอกเรื่องเกี่ยวกับความรู้ที่จะออกเผยแพร่ทางทีวีให้คนรู้ เมื่อคนรู้ก็สามารถติดตามรายการ หรืออาจจะทำให้คนสนใจมากขึ้น